

స్వప్నమందరే

[Dream Girl]

రచయిత :

శ్రీ కె. వి. అప్పారావు

యల్. ఐ. యమ్.

(మెడికో) మదరాసు

చల్లి ప ర్;

కందులగోవిందం

జనరల్ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి

ఇ. జ. 59. 1946 ఫిబ్రవరి

ప్రచురణ కార్యదర్శి

(ఫల 0-4-0)

సూ చ న

“పుట్టిననాడే - గండము పట్టిననాడే”

కవిత్వం వస్తుందా యని నామిత్రుడు నన్ను ప్రశ్నించాడు—

కాని! నేటి నవలారచనవిషయంలో మనకంటికి అగుపడేవివిధ సంఘటనలను చాకచక్యంతోనూ, హాస్యంగాను చాస్తే అదే కవిత్వం అవుతుంది.

నేటికవులవిషయంలో ఇది బాగాస్ఫురిస్తుంది దూరదృష్టితో చూస్తే—అవిధంగా మోహనబాబు అనే ఆధునికకవి తను వ్రాయబోయే నవలకి ఏప్లాటూ దొరకనిసమయంలో...

ఒకనాటిరాత్రి తనకుకలిగిన స్వప్నసుందరిలోని వివిధవంత ఘట్టాల్ని, చాకచక్యంతో ఏర్పి కూర్చి “డ్రీంగర్ల అనే స్వప్నసుందరి” అనేనవలగా వ్రాసి, భార్యఅయిన రాధనహాయంతో, పాఠశాలోకానికి గోవిందయ్య అనే పబ్లిషర్ ద్వారా అందిస్తాడు.

కథ బాగుందీ లేనిదీ నిర్ణయించే బాధ్యత పాఠకులది—

అవిధంగా నేటిప్రపంచవర్గీతులను, దుష్టితులను వీలున్నంత వరకు బయటపెట్టి ప్రపంచంలో శాంతినిలకొల్పాలనే నాణ్యదేశ్యం— దీనికి మీరందరినహాకారం కూడా ఉండాలి కదూ!—

ఇక నవలచదవండి ! ! !

శ ల వ్,

శ్రీ ఆ చా ర్య.

అంకితం

నిరంతరం నామనోవిధుల్లో సంచలస్తా !

నా నామస్మరణమే నదాపిస్తూ—నాప్రణయరథాన్ని

ప్రణయవిధుల్లో సంచించేలా సారధ్యం చేస్తున్న

నా సహభాగిని శ్రీమతి అలివేలుకు ప్రేమతో ! ! !

౧

“ఏలనె తుమ్మదా, ఎలుగెత్తి పాడవేమే!

ఏలనె.....?

పడకటింటి, వీర్యురాలు పాడె

పసందైనపాట మాటలను

పాడవేమే— —?

ఏలనె ? ? !”

అంటూ మోహనరావు ఆనందంగా ఈలపాట పాడుకొంటూ ఇంట్లోకి వచ్చాడు.

ఆతనిపాటవిని, ఎదురుచూస్తూన్న రాధ వెంటనే బయటకు వచ్చింది. మోహన్ మోములో మలయమారుతాల్లా మందహాస వీచికలు పీస్తున్నాయి- రాధ ఆతనుపొందే ఆనందాన్ని గుర్తించింది- కాని.....!

మోహన్ చేతిలోయున్న బెనారస్ సిల్కు-చీర తనకే తేబడిందని తెలుసుకొన్నా అప్రయత్నంగా ఆమె శేతపెదవులమీద చిరునవ్వులు తాండవించాయి.

‘విశేషం ఏమిటండోయ్ కవిగారూ! ఇవాళ మీవ్యాపారం మూడుపువ్వులూ ఆరుకాయలుగాయింది——!”

‘ఆవును రాధా! నీవంటి పవిత్రప్రేమమూర్తి భార్యగాయుంటే నాజీవిత కుసుమాలు ఎల్లపుడూ వికశించే యుంటాయి- నాజీవిత రథము ప్రణయ వీధుల్లో పచార్లు చేస్తూనేయుంటుంది-” అంటూ ఆమెను దగ్గరగా తీసుకొంటాడు.

‘అ! మీరు వ్రాసిన ‘రెండే ముద్దులు’ అన్ననవల పబ్లిషర్ కు ఇచ్చేసారా?”

“అదొక్కటేగాదు- తర్వాత ఇంకా అరడజను నవలలు వ్రాసి ఇవ్వడానికి అగ్రిమెంటు వ్రాయించాను—

“అదీ సంగతి- అందుకే ఇంతఉపార్? ఎంతగిట్టిందో కవికు మార్గాదూ?”

“అబ్బే! ఎంతోనా రాధా- రెండే ముద్దులనే నవలకి పాతిక రూపాయలు- మున్నందు వ్రాయబోయేవాటికి అడ్వాన్సుగా వంద రూపాయలు పుచ్చుకొన్నాను.

మొత్తం నూటపాతిక చేతికి అందింది ఇవాళ!”

“మరయితే ఈచీగ ఎందుకు కొన్నారు!

“కొనాలని ప్రయత్న పూర్వకంగా కొనలేదు- వస్తోండే తోస్త వలో కొత్తరకంగా కనబడింది. నాకూ సచ్చిందగాబట్టి కొనేశాను.”

“ఖరీదు ఎంతపెట్టారు!”

“ఎంతోనా! అరవైరూపాయలు (యుద్ధానికి పూర్వంలేండి,)”

“అనవసరంగా కొన్నారండి? బోలెడన్ని చీరలున్నాయి పెట్టెలో! ఎప్పుడూ కొత్తరకం అంటూ నాకే కొంటారు గాని, మీరెన్నడయినా నూట్లుకట్టించుకొన్నారా? మగవారు కట్టుకోవడానికి కొత్తరకాలు రాకనా? చెప్పండి—!”

‘రాధా! ఇదంతా నీసంతోషానికి కాకబోలే మరెందుకు చెప్పు! నువ్వు నా- స్వ- సు- ద- రి. వి! నాఅశలు, అశయాలు నెరవేర్చే సుకుమారివి! నీసంతోషమే నాసంతోషము- నాకు ఏనూట్లూ, బూట్లూ అక్కరలేదు- ఇలా సామాన్యంగాయుంటే చాలు- అంటూ మరింత కాగలిలోనికి రాధను తీసుకొని—

‘రాధా! ఒక్కసారి కట్టుకొనిరా! ఎలాయుంటుందో చూద్దాం- అంటూ చీరను అందిస్తాడు మోహన్...

మోహన్ అంత పెద్దచదువు చదవకపోయినా, స్కూలుపై నలు వరకు చదివి, మూడేళ్ళు వెలగబెట్టి, అంజటితో చదువుకు తిలో

ద కాలు ఇచ్చియుండబట్టి, ఆతని తండ్రి మోహకు పెట్టిన సాకు-
విద్యార్థిజీవితంలోనే చిన్ని చిన్ని వ్యాసాలు వాస్తూ పత్రికల
కుపంపుతూ యుండేవాడు- స్కూలులో జరిగే ప్రతి డిబేటింగ్ మీ
టింగులలోనూ పాల్గొంటూ ఉపన్యాసాలు ఇస్తూయుండేవారు- ఆవి
ధంగా సరస్వతీ కటాక్షంవల్ల, స్కూలుపైనలు ప్యానుకాకపోయినా,
మోహన్ ఒకకవికుమారుడు అనిపించుకొన్నాడు— రానురానుచిన్న
చిన్న నవలలుగూడా వాస్తూ, ఇప్పుడో పెద్దగ్రంథకర్త అయ్యాడు.

రాధ అప్పుడే వెచ్చి ఇచ్చి జెనారనుసిల్కుచీరను ధరించి రతీ
దేవిలాగ తయారుఅయ్యి వచ్చింది మోహన్ వద్దకు— వెంటనే ఆనం
దాన్ని, ఆమెను చూసి పొందిన ఆహ్లాదాన్ని, ఆమెలో యుండి పైకి
ఉబికి తన్మయంచెందించే నహజసౌందర్యాన్ని చూసి, ఆమెను బాహు
పంజరంలో ఇమిడ్చి ముద్దులవర్షం కురిపించేశాడు ఆమె పెదిమలమీద-
అబ్బ! ఒకటా— రెండ! లక్షలకొలది అమృతంవాలికేముద్దులు తేత
గులాబీ మొగ్గలమీద వర్షించాయి—

“చాలా బాగుందికదూ?”—శృప్తిపడుతూ అడిగింది రాధ—

“అబ్బ! నాడోహకు— బాషకుకూడా అందటంలేదు ఇప్పటి
సీలందచందాలు!”—అంటూ చీరనలిగిపోతుండేమోయనే భయంచేత
ఆమెను కాగిలినుండి విడదీసి...!

“మిగిలిన అరవయి అయిదురూపాయలు ఇవిగో!”— అంటూ
రాధచేతుల్లో పోసాడు ఆడబ్బు—

“నాకెందుకూ? మీరు కొత్తదుస్తులు కుట్టించుకోండి! పంక
గలు వస్తున్నాయిగా!”—అంది రాధ ఆడబ్బును మోహన్ జేబులో
తిరిగి పెడుతూ—

“నరేలే— అంటూ ఆసామ్మను భద్రీకరచుకున్నాడు—

“రాధా! అగ్నిమెంటు వ్రాయించానన్నమాటేగాని, అరడ జను నవలలు ఎప్పుడువ్రాయడం అనేసందేహం వీక్కుతింటోంది—అనలు నరుకు ఏముందివ్రాయడానికి? అంతాచెత్త ఇరికించాలి— అంతేగా”

“ఏం? మునుపువ్రాసినవి పుచ్చురితగాకాకుండా ఇంకా ఉన్నాయిగదండీ!”

“అవును— మరచిపోయానురాధా! ఓసారి ఆల్ఫితనవలలుఅన్నీ ఇలా తీసుకురా!”

అని మోహన్ అనగానే రాధ నవలలపత్రాలు తెచ్చింది—

“ఎన్నివ్రాశియుంచానురాధా?”

“అయిదు”

“పేర్లుచదువు వక్కసారి—వెధవనవలలు , ఎన్నివ్రాశానో— ఎన్నిప్రింటుఅయ్యాయోగూడా జ్ఞాపకంలేదు. ఒకసారి ఆపేర్లుచదువు!”

‘ప్రీలవ్ —హంతకుడు—దేఖో—బొమ్మ—బొరసు—’

“అయితేనరే! ఇంకోటి వ్రాసిపారేస్తే వీడవదిలిపోతుంది—

రాధా! ఇంకేమైనా పెండింగులుపెట్టానా?”

“ఆ! ఒకటిమాత్రంయుంది—

“ఏమిటదిరాధా?”

‘స్వప్నసుందరి (డ్రీమ్ గర్ల్)’

“ఆ! ఇప్పుడుజ్ఞాపకంవచ్చిందిరాధా! అంటూ నవ్వుతాడు.

“ఏం? అలా వెరిగా నవ్వుతావెందుకూ!”—

“మనజీవితగాధనే ఆకథలో వ్రాదామనుకొంటున్నా—”

‘అందుకేనా నన్ను స్వప్నరాణి అని పిలుస్తారు!’—అంటూ

రాధ ఆతనిబుగ్గలను సాగదీస్తూ వయ్యారంగా అడిగింది—

‘వ్రాస్తేనేచెప్పు? అదీ వకటోరకమైన కథేగా’

“కవులకు యదార్థవిషయం పల్లించడం కష్టంకదూ?”

‘అమాటనిజమే!’

‘కల్పనలుకథలు వ్రాయమంటే కలం చకచకా నడుస్తుందని మీరేగా చెప్పింది- మరి ఈకవికుమార్ గారు ఎలా వ్రాస్తారో చూడాలి.

‘ప్రేయత్నిస్తానురాధా! బజారునవలలు మాదిరి -న్నడూ వ్రాయననుకో-నాధ్యమైనంతవక్కు పాఠకుల హృదయాలను రంజింప చేయటానికే చూస్తాను-

రాధా! నువ్వునాకు భలే డ్రింగ్స్ గా దొరికావు- అందుకే కవులకు ప్రియురాలవల్ల పేరు వస్తుందటారూకదూ ?? ’

అంటూ రాధను ముద్దిచుకొని కౌగిలిలో అదిమిపట్టుకున్నాడు- అలా ఎంత వేపున్నారో ?

—

౨

నెలాఖరుకు మోహన్ అరడజను నవలలు పబ్లిషర్ కు అంది వ్వాలి-తను వ్రాయబోయేనవలకి స్వ-ప్న-సు-ం-ద-రి-యనిముందే నామకరణం చేశాడు—

ఆతను నవల వ్రాయుకముందే పాఠకుల దృక్పథంలో ఆతనిజీవిత గాథ సినీమూరీలులాగ తీర్చిచూపటం నావంతు- ప్రతీవారి జీవితాలూ విశాల దృష్టితో పరిశీలిస్తే ఒక చలనచిత్రంలాగే కనుపిస్తుంది- కాదంటారా?

మితో వాదోపవాదాలు అనవసరంగాబట్టి అసలు విషయా యానికి వద్దాము—

అవి మోహన్ చిన్నప్పటిరోజులు!

మోహనబాబు జననంతో తల్లి స్వర్ణమరాల్లెయింది- ఆకార

అంత అతిగారాబంగా పెరిగాడు- అదీగాక వొక్కొక్కరి విషయం లో అవిధంగా అతిగారాబంగా పెంపబడినవారు పైకి రారనేవిషయం గోచరిస్తుంది.

లోకజ్ఞానం, ప్రపంచకర్మితులు తెలిసినంతవఱకు మోహన్ అమ్మమ్మగారివద్ద పెంచబడ్డాడు. ఆతనదురదృష్టం కొలదీ ఆమెకూడా దూరమైపోయింది. ఇంక మిగిలింది అశంఖికొడుగు లిద్దరే?

మోహన్ బాలు స్కూలుపైనలు స్లాసులోకి వచ్చాడు- బుర్ర గట్టిదేగాని, చదువులో ఫలించలేదు- లోకవిషయాలలో ఆబుగ్గి అమోఘంగా వినియోగింపబడేది.

ఒకరోజున స్కూలులో డిటేటింగు మీటింగు పెట్టారు—” ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకోనడమా? పెళ్ళిచేసుకొని ప్రేమించడమా? లా భాషాటలు—” అనే విషయం గురించి ఆనాటి మీటింగులో చర్చించారు- కొంతమంది విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు వారివారి అభిప్రాయాలను వెల్లడిచేస్తూ, చాలామంది, ప్రేమించిపెళ్ళి అనేవిషయాన్నే బలపరుచుకుంటూ నచ్చాక-మోహన్ సభను అలంకరించి చర్చించడము మొదలు పెట్టాడు—

‘సోదరులారా! సోదరీమణులారా!

నేడు మనం చర్చించబోయే విషయం పెద్దనమస్య అనక తప్పదు— తోటివిద్యార్థులు, విద్యార్థినులంలా తప్పుత్రోవనే చర్చించారని నాలభిప్రాయము.

కారణ ఏమంటే, అసలు ప్రేమంటే (లావ్) ఏమిటి? ప్రేమ ఎందుకు కలగాలి? ఎవరికి ఎవరిమీద ప్రేమయుంటుంది? ప్రేమ ఎన్ని విధాలు? అనే ఈవిషయాలు ముందు తెలుసుకోవాలి-

ప్రేమంటే సహజంగా ఎవ్వరూ నిర్వచించలేరు- కాని! మన దృక్పథంలో ప్రేమనేదానిలో కామం, మరణం ఇమిడియున్నాయని తెలుస్తోంది- నిర్మల నిర్వాంచిత ప్రేమకి, కామోద్రేకంలో కల్గినప్రేమకి చాలా వ్యత్యాసముయుంది- అసలీ ప్రేమనేది స్త్రీపురుషుల హృదయాలలో పుడుతుంది- చిన్నచిన్న ఉపనడులన్నీ కలశి ఎలాగయితే

ప్రేమంటే నహజంగా ఎవ్వరూ నిర్వచించలేదు-కాని! మన దృక్పథంలో ప్రేమనే దానిలో కామం, మరణం ఇమిడియున్నాయని తెలుస్తోంది. నిర్మల నిర్వాచిత ప్రేమకి. కామోద్రేకంలో కల్గిన ప్రేమకి చాలా వ్యత్యాసముయ్యుంది-అనలే ప్రేమనేది శ్రీ పురుషుల హృదయాలలో వుడుతుంది-చిన్నచిన్న ఉపనదులన్నీ కలిశి ఎలాగైతే సమాద్రంలో కలిశిపోతున్నాయో అవిధంగానే ఈ ప్రేమవాహినులన్నీ హృదయ నిముద్రాలలోనే కలిశిపోతాయి- అంటే శ్రీ పురుషుల హృదయాలలో పదిహేను సంవత్సరాలపాటు దాగొని యుంటున్న మాట! ఆ యావ్వనకాలం సమీపించేటప్పటికి ఆ ప్రేమపొంగి, నానా వికారాలను వుట్టిస్తోంది- ప్రేమంటే ఇంతవరకే నిర్వచించగలను-ఇంక శ్రీ పురుషులు ప్రేమించుకొనడంలో చెప్పవలసింది చాలా యుంటుంది-తోటి వారంతా ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకొనడం మంచిదంటూ పోత్సహించాడు. అది చాలా పొరబాటు-

ఎలాగంటే.....!

ఇద్దరు యావ్వన శ్రీ పురుషులు ఒకే కాలేజీలో, ఒకే తరగతిలో చదువుతూయుంటారనుకోండి-రోజూ వారు చూసుకొనే నహజ జావుల్లోనే అనుకోకుండా వలపు దొంతరలు వుడతాయి-వాడు కలిశి మెలసి (Free) మాట్లాడుకొనే మాటల్లో వలపు మాటలు గెంతులు వేస్తాయి. అది వారికి కామోద్రేకం కలిగి వేజి- ఆకారణంచేత ప్రేమంటే ఇద్దరూ ఏకీభవించి పోతారు-ఒకళ్ళ నొకరు గాఢంగా ప్రేమించుకొన్నా 'మనుకొంటారు-ఇంక వారి ప్రేమాశయాలు నెరవేరేట్టే! ఈ విషయం వారి వారి పెద్దలతో చెబుతే అంగీకరిస్తారా! ఎన్నటికీ అంగీకరించరు. మరింక వారి ఆశలు నెరవేరాలంటే ఇద్దరూ తెగించాలి- తెగించాలంటే పరారి అవ్వాలి-పరారిఅవ్వాలంటే ముందు భవిష్యత్ జీవితము సుఖంగా గడపాలి-భవిష్యత్ జీవితము గడనా

లంటే పుష్కలంగా ధనం కావాలి-ధనం కావాలంటే ఇంట్లోనే దొంగిలించాలి-ఇంక ఇంట్లోనే కన్నం వేశారంటే ఎంత దోహం చేస్తున్నారో ఆలోచించండి-

సరే అలా దొంగతనం చేసి ఇద్దరూ పరారి అవుతారు. దొంగిలించిన ధనమంతా ఎంతకాలమని వస్తుంది? పరారి అయినపుడు పోయోజకుడవుతే పదిగాళ్ళు సంపాదిస్తాడు.

లేనివాడి గతి ఏంకాను? ఇద్దరూ ఒక ప్రేమ ప్రేరేపణవల్లనే పరారి అయి వస్తారు-మరి వారి ప్రేమలకు ఏమైనా భేదముందా?

కొన్నాళ్ళకు తెచ్చిన ధనమంతా హఠాత్కర్పారంభా వారింది పోతుంది-ధన సంపాదన చేయలేని పురుషుణ్ణి నానా చివాట్లు పెడుతుంది ఆ స్త్రీమూర్తి-మరి వాని వ్యచ్చప్రేమ ఏమైపోతుందో? ధనమున్నంత కాలము ఆతనిపై ఆమెకు ప్రేమ యుంటుందా? ధన సంపాదన లేనివాడిని సీచుకులా చూస్తుందా అడవి? ఇదేనా ఆమె ప్రేమ? ధనానికి ప్రేమకు సంబంధం యుందా? చివరికి ఆమెమనస్సు ధనమున్న మనస్సుని ఆకర్షిస్తుంది- చంచల హృదయురాలు, హంతకురాలు అయిన ఆ స్త్రీ మొదటి ప్రేమికునకు ఉద్వాసన ఇస్తుంది. అంత వాని గతి ఎంత సీచ స్థితిలోయుంటుందో చూడండి! వాడి జీవితం ఎంత ఎండిపోతుందో ఆలోచించండి!

అసలు స్త్రీ చంచల హృదయమని ఆధునిక కవులంతా ఊరికనే అన్నారు!

ఆ పక్షంలో ప్రేమించి, పరారి అయి, పెళ్లిచేసుకొన్నవాడి జీవితం ఎంత అనవ్యాయువుతుందో చూసారా! అవమానాన్ని నహించలేక (స్వంతభార్య పరాయి పురుషులతో పచార్లు చేస్తోందంటే అవమానగదూ!) ఆత్మహత్య చేసుకొంటాడు-ఇటువంటి విషయాలు వివరాలతో ఎన్ని వినటంలేదు? ఎన్ని చూడటంలేదు!

కాబట్టి ప్రేమించి పెద్దచేసుకొన్నంత బుద్ధిపరుసాటు మరేదీ లేదనే నాలభిప్రాయము.

కాని! ఈపైవిషయాలు స్వతఃధనవశములైన స్వతంత్రులకు మాత్రం చెందదు- వాఁకయినా ఒకప్పుడు జీవితంలో బేధాభిప్రాయాలు రావచ్చును—

ఇంక నాలభిప్రాయము ఏమంటే.....

పెళ్లిచేసుకొని ప్రేమించడంలో శ్రీకౌతలందం... ఆనందంవుంది- ఎలాగంటే, మీరుయుక్తవయస్కులు కాగానే, తలిదండ్రుల అదుపాజ్ఞల్లో యుంటారుగాబట్టి, సహజంగా మంచిసంబంధం చూసి పెళ్లిచేస్తారు పెద్దలు- మీకుజ్ఞానం వచ్చినతరువాతనయినా, తనకు పెళ్లిఅయిందనీ, కష్టసుఖాలలో ఆమెకుసహభాగం యుందనీ, జీవితరథము ఆమెతోనే నడువబడాలని, ఎప్పుడో వకప్పుడయినా అనుకోక మానదు-

ఆవిధంగానే ఆభార్యకూడా, తనకోభర్తనే వ్యక్తియన్నాడని, తనభవిష్యత్ జీవితంలోని చీకటివెలుగులకు ఆభరే కర్తని, శాస్త్రముననుష్ఠితంగా పెళ్లిఅయిందిగాబట్టి జీవితాంతకాలమూ ఆతనితోనే కాలం వెళ్ళబుచ్చాలని, ఆవిధంగా భర్తను ప్రేమించుకొంటూ, ఆరాధించుకొంటూ, ఉపాసాధాలు సర్పించుకొంటూయుంటుందా సవిత్రమూర్తి—

ఇంక వారిద్దరిలోనూ నిర్మలమైన శాశ్వతప్రేమ అంకురించివారి జీవితాలను జ్యోతిర్మయం చేస్తుంది- పవిత్రప్రేమంటే వారిదే!

ఇంకా విషయాలు చెప్పాలంటే చాలాయుంది- నేటికధునికయువతీ యువకులు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తే నిజానికాలు తెలుస్తాయి— ఇంకో ముఖ్యవిషయం చెప్పిముగిస్తాను.

తోటియువతయువకుల అభిప్రాయాలనుబట్టి, ప్రేమించే గొప్ప ధనవంతుణ్ణి పెళ్లాడుతుంది ఒకయావ్వనయువతి- కొంతకాలం వారి ద్వరూ హాయిగా సుఖంగా ప్రణయసామ్రాజ్యంతో విహరిస్తూ, గాఢం గాప్రేమతోయుంటారు- కాని! విధికృతానికి ఎదురేగలేమనే విషయం అందరికీ తెలిసిందే! విధిగాబట్టి ఆప్రేమకునకు ఏమశూచిక మోతగులుతుంది- ఆవ్యాధితో బయటపడేటప్పటికి తాతలుదిగి వస్తారు- అంతటితో మొహం అందవిహీనమై అసహ్యంగా తయారు అవుతుంది- అప్పుడాస్త్రిమూర్తికియుండే భర్తభావము ఎంతసేపంగా యుంటుందో చెప్పలేము- ఆతనిమీదయుండే ప్రేమవాత్సల్యాలు రాసురాను తగ్గిపోతాయి- అసహ్యంతో ఏవగించుకొంటుంది- మనస్సు తప్పదారినిబట్టి ఆతనిని వంచిస్తుంది.

ఇదేనా ఆమెకర్తవ్యము! ఇదేనా ఆమెయొక్క సర్వలప్రేమ? ఆలోచిస్తారుగదా నాకు తోచినమటుకు అల్పాభిప్రాయాలను వెల్లడి చేశాను- ఇందులో నాబుద్ధిపూర్వకంగా నడచిన తప్పులుంటే క్షమించవచ్చు- పైఅభిప్రాయాలను ఎవరినీ ఉద్దేశించి చెప్పలేదని గ్రహిస్తారని నామనవి— శ. వ! శిలవ!

అంటూ ఆవన్యానాన్ని ముగించాడు మోహనబాబు- ఆనాటి మీటింగులో ఆతనివాక్పాతుర్యానికి, ఆతనిబుద్ధికుశలతకు, హేడ్మాస్టరుగారు చిన్న వెండికప్పును ప్రజంట చేస్తానని సభాముఖంగా తెలియబరిచారు—

ఇలా ఆతనిస్కూలుప్రేనలురోజులు జరిగాయి- కాని! దైవకృప లేక స్కూలుప్రేనలు తప్పదు- నిజంగాస్కూలుప్రేనలుక్లాసు మొదటి ఛాన్సులో దాటినవాడు అదృష్టవంతుడనే చెప్పాలి—

అదీగాక నేటిపాఠశాలలలో చెప్పరానంత అన్యాయం జరుగుతోంది. అదేమంటారా... ఫోర్ములారంపగకు కలెక్టరుగారి కొడుకని

కోమటిపుల్లయ్య మనుషుడని [లేకపోలే పంచదార ఇవ్వడనిభయం] పల్లెయ్య అల్లుడని, జమిందారుగారి ముద్దులపట్టియని, ఇలాపైకైనానులు తోపుడుబండి అవుతుంది. ఇంక అక్కన్నుంచి వడబోత మొదలు పెడతారు- కొంచెం సరుకుయున్న వాడైతే స్కూలుఫైనలుచాకా గెంటుతాడు- లేదా ఆఫోర్సు, ఫిపుఫారాల్లోనే గజనీమహమ్మదు దండయాత్రలు సాగిస్తాడు, అంతటితోపనిగి మువ్వర్లు ఆఘటాల్ని స్కూల్ ఫైనలులోకి గెంటుతారు—

అక్కడనుంచి కొత్తిభాగవతిమ్మ, ఏమకింగాయమ్మ కుక్కవాళ్ళంతా బట్టిపట్టడం సాగిస్తారు. డిశబరు నెలవస్తుంది కిసలాగ, సెలక్షనుపరీక్షలు (సెలక్షన్సు) పెడతారు- ఆపరీక్షలలో కొంతమంది (ఎముఖుల్ని దిగదుడిచేస్తారు- దాంతోటి పెద్దవడబోత అవుతుంది. తెల్ల, మొహాలువేసుకొని మానివేళిన కుక్కాళ్ళంతా ఆమూడు నెలలూ ఊరికనే కూర్చోవడము ఎందుకనీ పైపునేయ్యకుంటారు.

ఇంక పల్లికుపరీక్షకు వెళ్లెవాళ్ళనంగతి, పాపం! సెలక్షన్సులో నెగ్గామనే సరదామీద రాత్రింబవళ్ళు తెగచదువుతారు- పెద్దపరీక్షలో అదృష్టంయున్నవాడు ప్యాసు అవుతాడు- లేనివాడి నత్తిమీద ముసుగే! ఒక్కొక్కసారి చచ్చుదద్దమ్మ ప్యాసవుతూ యుంటాడు. అదంతా అదృష్టంఅనకతిప్పుడు, ఈవిధంగా ముప్పయిమందికి పదిమంది ప్యాసుఅవడం కష్టంగాయింది నేటివిద్యా విధానంలో—

నేటివిద్యావిధానంలోని స్కూలుఫైనలు విద్యార్థుల బీదడతలు తలందికొంటోంటే కన్నీర్లు కడవలుగా కారకమానవు—

అటువంటి దురదృష్టవంతుల జాబితాలలోనే మోహన్ కూడా చేర్చబడ్డాడు. అనాడు స్కూలుఫైనలు పరీక్షాఫలితాలు పేపర్లో ప్రకటింబ బడ్డాయి—

నీనెంబరు ఎంతోయ్?” అడిగాడు తండ్రి,

“13064” అంటూ తడబడుతూ సమాధానమిచ్చాడు.

మోహన్ తండ్రిచేతిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కాయండి. తను ఫైలెనల్లు మోహన్ కు తెలుసు— చావమాతండ్రి కొడుకునెంబరుకోసం పేపర్స్ వెదకడం ప్రారంభించాడు.

అసలు నెంబరుంటేగా?

‘నెంబరు పడలేదు నాన్నగారూ! మెల్లగా అన్నాడు మోహన్

‘అంటే ఫేలయినట్లేగా?

‘ప్యాసులవు లేగా నెంబరు పడటానికి’ వెటకార సమాధాన మిచ్చాడు తండ్రి—

మోహన్ ఏమీమాట్లాడలేదు.

“మిత్రా ఛాన్సుగూడా కట్టిచూడు! అన్నాడు తండ్రి.

ఆమాటవల్ల మోహన్ కొంతసంతృప్తిపడ్డాడు. ఇలా మోహన్ విద్యార్థి జీవితం గడిచింది కొన్నాళ్ళు.

3

అవి స్కూలు ఫయిసలు రెండోసంవత్సరము చదివే రోజులు— మోహన్ కు ఆపడాదిలో రచనలవ్రాసే అలవాటు ఎక్కువైయింది. నేటివిధ్యావిధానంలో జరిగే అన్యాయాలు, విద్యార్థుల కష్టాలను, వివరించివ్రాస్తూ పత్రికలకు పంపేవాడు ప్రకటన న్వాన్సై? ఆపడాదిలో ఆశ్రనికి నుంచి పేగువచ్చింది. కాని,

కాలచక్రం కుమ్మరిసారెవలె తిరిపోయింది. పబ్లిక్ పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చాయి. మోహన్ చదువుతోనే, విసిగి, పుస్తకాన్ని గుంజిలమీద పెట్టుకొని అలాగే నిద్రపోయేవాడు. అతని బుర్రలో అనేక మైన ఆలోచనలు అంగూ పంతులేకుండా పుట్టివి- ఒక్కడానికీ తలతోకలనేవి యుండేది కాదు —

ఈపరీక్షలో ఎలాఉత్తీర్ణుడుకావడం? ఏవిధంగా చదువుతే ప్యాసు అవగలను? ప్యాసు అయ్యేనాళ్ళకా ఎలాఅవుతున్నాడు? ఇలా వరి పరివిధాల తన చువ్వనిద్యార్థి జీవితాన్ని తీర్చించుకొంటూ నిద్రపోయాడు —

అతని కలవరపు బ్రతుకలో అదికలత నిద్ర! .....

మోహన్ పాఠశాలలో చల్లనిగాలితింటూ, సిగరెట్లపొగలతో చిట్టిమేఘాలను నిర్మిస్తూ కూర్చోయి ఉన్నాడు- చల్లటిపిల్ల వాయువులు వీస్తున్నాయి- మోహన్ చేతిలో కెమేరాయుంది... మాతాత్ముగా జీవనయావ్యసత్త్రీ అతనిప్రక్కనే వచ్చి కూర్చోంది॥ రెండునిముషాలపాటు రెప్పవచ్చుకుండా ఆకస్యమూసాడు మోహన్ బాబు, అతనిమనస్సు ఏదోతెలియని అనంతకోసం తహతహలాడిపోయింది.

“మీసేరు తెచ్చుకోవచ్చునా!”

“నుం...ద... రి!”

“నివాసస్థలము?”

“ఈ ఊరే!”

“ఏంచేస్తున్నారు?”

“చదువుకొంటున్నా!”

“ఏకారేజీగో...?”

“ప్రైవేటుగా కాలేజీలో...!”

“... ..”

“మీరేంచేస్తున్నారో తెలుసుకోవచ్చునా ?

‘నేనొకనుపగిసిద్ధ కవిని సవలలువాస్త్రాయుంటాను. పగిస్తుతం ఏకోకొద్ది చదువుతున్నా!’

‘మీ పేరు? ఆదుర్దాగా అడిగిందాయవతి—

“మో...హ...న్;

‘ఆ! మీరేనా ఆనలకారులు! ఇవాళనున్నాన్ని కలుసుకోవడము నాలచ్చుము—అంటూ కరస్పర్శచేసి దగ్గరగా జరిగింది.

రాశనగు, స్త్రీ స్వగృహముగని మోహన్ కు ఆనంఘటనతో చైతన్యం పొందాడు కొంతసేపా—

“కవికుమారుడా! నేను మిన్నున్న పంకో పీమిస్తున్నా!

‘నేనూ పీమించడానికి ప్రియత్నిస్తాను!’ జంకులేకుండా అన్నాడు మోహన్—

“అబ్బ! ఇన్నాళ్ళకు నాలశిలు అశియాలు నెరవేరేకాలం వచ్చింద! అంటూ ఆశని ఒకటిలో ఒరిగింది సుందరం—

“సుందరీ! ఆశలు, అశియాలు నెరవేరేతే ఆలిమగలు అవుతారనే నమ్మకం ఏముందిచెప్పు! అన్నాడు తిలలోని పువ్వులువానన చూస్తూ—

“అబ్బ! — — —!” అంటూ సుందరి మగింత ఘట్టిగా కాగలిచుకొని—

ఆమె కాగలిలో రెండునిమిషాలు శన్మయత్వం చెందాడు మోహన్ గారు—

“_____”

“_____”

“ఒరే మోహన్! ఏమిటాదిద్రో! అలారం మారుమోగుతున్నా వెధవనిదేనా? లేవరాకు భకర్లా — పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చాయి!” అంటూ తండ్రి మోహన్ ని లేపాడు—

అదురుబెదురులతో సుందరి కాగలినుండి బయట వడినట్లు,
మోహన్ తుల్లిపడి లేచాడు- ఏముంది?

సుందరీలేదు- పార్థులేదు- తనచేతిలో కేమేరా అంతకన్నా
లేదు- జరిగినసంఘటనలన్నీ కలలో అని తెల్పుకొన్నాడు- ఎదురు
గాయున్న తనఫోటో, తనపుస్తకాలు వెక్కిరించివచ్చినాయి.

కాని! అతనికింకా సుందరికాగిలోయున్న ఘేయంజేడి- తెల్ల
వాగగట్ల చమపుతే బుక్కు ఎక్కుతుండేమోమనే సిద్ధాంతం అనున
రించి పుస్తకం తెచ్చాడు, అబ్బే! ఒక్కముక్కయినా...! సుందరి
యొక్క సుందరవిగ్రహంమాత్రం హృదయంలో చిత్రించబడింది-
మొత్తానికి అతనిమనస్సు సుందరిమీద లగ్నమైపోయింది-

స్వప్నములో అగుపించిన సుందరి ఎలాదొరుకుతుంది? ఆ దీప్తి
గరరేని ఎలా కనుక్కోగలడు? పోనీ! సుందరి చిరునామా అయినా
తెల్పుకొన్నాడుగాదామో! ఆతనిహృదయ దేవాలయంలో సుందరి
విగ్రహం ఆనాటి స్వప్నంతో ప్రతిష్ఠింపబడింది- పాపము! సుందరి
కోసం వెదకడం ప్రారంభించాడు- ట్యూనింగ్ కాలేజీ అంతా
గాలింది నాసుందరివిగ్రహం కనుపించనేలేదు- ఇంతకీ ఆంతపెద్ద కవికి
ఇంతపిచ్చివట్టిందేమాయనే అనుమానం కలకపోదు- కాని! అతనికి
ఇంతవరకు కలలో జరిగే విషయాలన్నీ యదార్థాలే అవుతున్నాయి.

స్వప్నసుందరికోసం ఇన్నిపాట్లు పడుతున్నాడంటే మనకంద
రికీ హేళనగానేయుంటుంది- ఏంచేస్తాము? ఆతని ఆరాటం మనకేం
తెలుస్తుంది?

వరీక్షలు సమీపించేకాయ్! ఏనాడైతే తెరిచినా, ఏపుటతిరుగ
వేసినా సుందరివిగ్రహమే అగుపించేది- సుందరి తననివలపుపిలుపులచే
పిలుస్తున్నట్లుండేది. వగటికలలు ఎక్కువయ్యాయి- చేతిలో కవిత్వం
ఘంటిగాబట్టి సుందరిమీద అలాన్ని కదిపి పద్యాలు వ్రాసేసాడు...

స్వప్నసుందరిని వర్ణిస్తూ అనేక నాటికలు వ్రాశాడు— రోజుకు రోజూ సుందరిమీద పిచ్చిభ్రమ ఆవరించింది—

ఇట్టి పరీక్షలు పూర్తిచేసాననిపించాడు. అప్పటికే పెల్లిచేసుకోమని తండ్రి అనేకవిధాల చీవాట్లు పెట్టాడు— సిగ్గులేకుండా, అమాయకత్వాన్ని పెల్లడించుకొంటూ. తనలాస్వప్నంలో సుందరి అని యవతిని పేర్మించానని, ఆమెను తప్ప ఇంకెవరినీ పెల్లిచేసుకోనని తండ్రికి తెలియబరిచాడు—

‘ఇంకా’ పెళ్ళి కుడుచాని బోలేగదా అలా అనడం! పెల్లిచేసేవుంటే ఈసాటికి యిద్దరపిల్లలు పుట్టియుందురు— నామాటలు పెడచెనిపెట్టక స్వరలోనే పెండ్లిచేసుకో!’

అబ్బే! నువ్వూ లక్ష చెప్పు— నేనాస్వప్నసుందరిని శిష్ట అన్యుల నెవర్ని పెల్లిచేసుకో దలుచుకోలేదు—

‘ఓసి పిచ్చినాయనా! స్వప్నసుందరేమిటా? నీబొంద? పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఇంకాయన్నావంటే అలాంటి సుందరీమణులు నిన్నింకా బాధపెడతారు— నామాటవిని స్వరలో.....”

‘అబ్బే! అదంతా నాకుపనికిరాదు, ఆసుందరే నాకుగావాలి!

అదెలా సాధ్యం అవుతుందిరా?

“అయినప్పుడే చేసుకొంటాను— లేకపోతే ఇలా బ్రహ్మచారి లాగానే యుంటాను. తంటా ఏముంచినాన్నా?”

ఇవ్వుట్లో వీడికింక బుర్రతిరుగుకు రోగం కుదరదని అప్పటికి పెల్లివోయత్నం విరమించుకొన్నాడు ఆతండ్రి—

ఓరోజున రిజిస్ట్రువచ్చాయి— ఈసారిగూడా అబ్బాయిగారి పరీక్ష గిరికొట్టింది. అప్పటికే సుందరి అనం విసిగి వేసారిపోయాడు— ఈసారి రిజిస్ట్రులో మరింత నిరుత్సాహపడయాడు మోహన్—

“నున్నప్పటికీ వెధవ! నూకలు ఫయినలు మూడేళ్ళూ తగులు

బెట్టినముండా....నామాటని పెల్లిచేసుకొని వడియుండు— పోలేపోయిందిలే వెనవడీకు, రా! పిల్లనిచూడ్డానికి వెళ్దాం!’ అంటూ తండ్రి మోహన్ ను అప్పటికప్పుడే పిల్లని చూడ్డానికి తీసుకొని వెళ్ళాడు—

మోహన్ ఏమీచేయునదిలేక సుందరిని స్మరించుకొంటూనే తండ్రి వెంట బయలుదేరి వెళ్ళాడు, యధోచితంగా వారికి నక్కార్యాలు జరిగించబడ్డాయి— పెళ్ళికూతుర్ని అలంకరించి తీసుకొని వచ్చారు—

ఆశ్చర్యము!! అనంభవము!! అనుకొనినసంఘటన!

ఈయవలే మోహన్ యొక్క స్వ...ప్న...సుం...ద...రి!

“నాన్నా! ఈఅమ్మాయేనా సుందరి. ఈమాటముండే చెలితే అప్పుడే పెల్లిచేసుకొందునుగా!” అంటూ సంతోషంతో మెల్లగా తండ్రితో పలికాడు—

“ఏడ్చావులేవోయ్! అనలు నీకిష్టమైనట్లేనా!! అడిగాడుతండ్రి—

‘అభ్యంతరం ఏమీలేదు’ ధైర్యంగా అన్నాడు మోహన్.

ఆపెల్లి పెద్దలంతా వెంటనే అన్నివిషయాలు సెటలు చేసే సారు— ముహూర్తంకూడా నిశ్చయించేశారు, ఆచిరకాలంలోనే మోహన్ పెల్లిజల్లిపోయింది. ఇంక మోహన్ ఆనందానికి అంతేలేదు, తానుకోరిన సుందరిని పొందాడుగదాయని ఎంతోసంతోష పడ్డాడు.

ఆసుందరే ఇప్పటిమోహన్ ధర్మపత్నిరాధ, ఆకారణంచేతనే రాధ నాస్వప్నసుందరిఅంటూ ఆప్యాయంగా పిలుస్తాడు. ఆవిధంగా కాలంగడుపుతూ వచ్చాడు.

మోహన్ తండ్రికి పెద్దకాలంకూడా నమీపించింది. ఆకారణంచేత ముందాతని జీవితంలో మార్పులు రావచ్చును. కాని! భవిష్యత్ మనం నిర్ణయించలేముగా?

రెండేళ్ళపాటు సుఖంగా రాధతో కాలంగడిపాడు. కానీ! ఆతని తండ్రికి పెద్దకాలం సమీపించుటచేత, నదా తండ్రినే కనిపెట్టుకొని యుండవలసి వచ్చింది—

ఇంక వారి ఆస్తిపాసులను గురించి కొంత చెప్పటం అవసరం.

రాజమండ్రీలో మోహన్ తండ్రికి రెండుదివ్యమైన మేడలున్నాయి, మోహన్ పుట్టక పూర్వంనుంచీ ఆయన కఃక్షరు ఆఫీసులో గుమాస్తాగా పనిచేస్తూ యుండేవాడు, రానురాను ఆయన హెడ్ గుమాస్తాగా అయినాడు.

అదీగాక ఆయనకు విశ్రాంతిమైన ఆస్తి సుమారు లక్షరూపాయల వరుకుయుంది. కానీ! సంతానం లేకపోవడంవల్ల ఆయన ఎక్కువ విచారపడేవాడు, ఎంత ఆస్తియున్నా, తనవంశం నిర్మూలమై పోతుందని భయపడేవారు. ఆదంపతులు ఇద్దరూ చేయనివ్రతాలు, నోములు లేవు, దర్శించని తీర్థయాత్రలు లేవు, కొన్నాళ్ళకు వారి పుణ్యసంపద వలన ఒక పుత్రుడు పుట్టాడు. ఆతడేమన కవికుమారుడు మోహన్!

కవికుమారుని జననంతో, తల్లి, స్వర్ణస్థురాలైంది. లేక లేక కొడుకు పుట్టడంవలన మోహన్ తండ్రి, ఉద్యోగాన్ని వదిలుకొని, నదా కుమారునినే కాపాడుతూ యుండడంలోనే కాలం గడచిపోయేది—

స్కూలుపైసలే వరకు బాగోత్తగా కుమారుని చదివించారు— అబ్బాయిగారి చదువుకు అక్కడే పెద్ద బ్రోకు వడింది. తండ్రి కొడుకుకు పెళ్లిచేసాడు— ఆయనకు సలభైష్వంధు దాటాయి— ఉన్న ఆస్తి అంతా మోహన్ పేర వ్రాసి ఇచ్చేసాడు— కొంతకాలానికి ఆమునలిప్పొణం అనంత వాయువులలో లీనమైపోయింది—

ఇక వ్యవహారములన్నీ చూసుకొనే బాధ్యత మోహన్ భుజమై పోయింది—

“రాధా! మనమిలా సోమరిపోతుల్లా తింటూ కాలంగడివితే
ఏలాభంచెప్పు. భగవంతునియవల్ల ఇంతవరకు ఏలోటూలేదు—
కానీ నేనిలా తింటూకూర్చోవడము ఏమిబాగులేదు!” అన్నాడు
మోవాన్ ఒకరోజున—

‘అంతగా అభిలాషయుంటే ఏదైనావ్యాపారము (బుశినెస్)
చెల్లు” అంది రాధ—

‘అదే నేకూడా ఆలోచిస్తున్నా— ఏంచేదామో నువ్వేచెప్పు”

“నాకేమీతోచడంలేదు— ఏంవ్యాపారంచేసినా ఆశోమట్లే
చెల్లుకుంది— పోనిద్దుకూ విధవవ్యాపారము—మీరా కష్టసుఖాలకు
ఒప్పుకోలేరు.”

‘అయితే సరే! ఎలాఏలుంటే అలా చేదాము.”

రెండునిముషాలు నిశ్శబ్దంగా గడిచింది— అప్పటికి తొమ్మిది
గంటలయింది—

“రాధా! నువ్వునన్ను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నావా?”

‘ఏం? అలా కొత్తగా అడుగుతారే? నాప్రేమను మీరు
శంకిస్తున్నారా!”

“కాదు—నువ్వు ప్రేమిస్తున్నావా అని అడిగాను. అంతే...”

“ప్రేమించకపోతే మీదగ్గర ఇంతకాలం ఎందుకు ఉంటాను?
మిమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నాను—” అంది రాధ చిరు
నవ్వుతో—

“అడదానిహృదయం తొలగనినిండుకుండ. వచ్చుకొంటావా?”

‘ఇవాళ మీరిలా నన్ను ఎందుకు ప్రశ్నిస్తున్నారో అర్థం గావ
డంలేదు—కానీ నాహృదయాన్ని విప్పి మీతోమాట్లాడుతున్నానని
మాత్రం గ్రహించండి!—’

“అపక్షంలో మనిద్దరిభావాలు...ఆశయాలు ఒకటైతే...”

“.....వకటయితే.....?”

“.....ఎందుకు సంతానం కలగలేదు ఇంకా?.....?”

“భలేగడ్డుప్రక్కనే వేళారే కవిగాయ! సంతానం కల్గకపోవడం మనదురదృష్టము!”

“లేదురాధా! సుప్రసన్ను ప్రేమిస్తున్నావని అనుకొంటున్నావుగాని, నీహృదయం ప్రేమించటంలేదు”

“టూభావాలు, భావ నాకు అర్థం కావడం లేదు”

“అర్థంకావడంలేదుగనుకనే మనస్థిరభావాలు, ఆశయాలు వీరి భవించడంలేదు—అందుకనే సుప్రసన్ను ప్రేమించడం లేదంటున్నాను—

“ఆకారణంచేతనే మనకి సంతానం కలగటంలేదు—”

“మీరునన్ను అంతటిని ఆగాధంలోకి దింపేట్లున్నారు”

“నిజంగా అంతేచేయదల్చుకొన్నాను— ప్రపంచంలో ఏదంపతులకు సంతానంకలుగవో వారిద్దరూ భార్యాభర్తలుగా పరిగణింపబడడానికే అవసరమనే నాలభిప్రాయము— వారిద్దరూ ప్రేమించుకొని కాలంగడుగుతున్నామనుకొంటారుగానిది వట్టికల్ల—అదంతా కుత్తిమప్రేమ!”

“అయితే మీఉద్దేశప్రకారం నేను మీభార్యగా ఉండతగిననే మీఅభిప్రాయము—నాప్రేమంతా వట్టిబూటకమనేగా మీఉద్దేశ్యం!”

“అ! ఛంకామీద దెబ్బకొట్టిచెబుతా— ఇప్పుడు కాకపోయినా, కొన్నాళ్ళకైనా ఇద్దరిమనసులు విరిగిపోతాయి—అనాడు తెల్పుకొంటారు వారిప్రేమవిషయాలు—

రాధా! చెబుతున్నాను. సత్సంతానం కలుగని భార్యాభర్తలు విడిపోవడము చాలామంచిది— విద్యలేనివాడు పశువుతో సమానం

అన్నట్లు. సంతానం లేనివాడు సరకంపాలపుతాడు. సంతానంకోసం భార్యభర్తలు విడిపోవాలి. ఎవరికిష్టమొచ్చినవాళ్ళు వారు పెళ్లాడాలి—నాతానం పొందాలి—అప్పుడు వారిలో ఏవ్కరుచనిపోయినా వంశం నిలబడుతుంది గాబట్టి చింతయుండదు—నాఉదేశ్యా లతో ఏకీభవిస్తావా లేవా?—”

“ఉహూ! భారశక్రీతి ఇవన్నీ తగనివిషయాలు—భర్త ఎంత అపరియోజకుడైనా భర్తై ఆమెకడైనము—మీకీదైవ్యాల్లో నేను ఏకీభవించను”

“అందుకే నీదంతా కృత్రిమప్రేమటాను!”

“అలాఎన్నటికీకాదు- సంతానంకలుగకపోవడానికి, భార్యల భావిజీవితానికి భర్తలేకర్తలు-తెలిసిందా?”

“ఎన్నటికీకాదు— భార్యల అదృష్టదురదృష్టాలమీద భర్తల భావిజీవితమే మారతుంది మాందుగా— ఇదంతా నన్ను కళ్ళుగోవడంవలన వచ్చిన నష్టమేఇది—”

“కాదు- మీవల్లనే...!”

“కాదు- నీవల్లనేనాఅదృష్టం చెడింది!”

“నేను మీలాగ వాదించలేను మాటిమాటికి- భర్తలు అపరియోజకులైతే భార్యలు ఏంచేస్తారు?”

“అ! నేను అపరియోజకుడనా!—”

“అవును. మీరు అపరియోజకులు, అనశుభులు గాబట్టే సంతానం కలుగలేదు— అల్పబుద్ధి గలవారుగాబట్టే ఇటువంటి నీచబుద్ధులు పట్టాయ్—” అంటూ రాధ వెళ్ళివెక్కివదిస్తూ మరోగదిలోనికి వెళ్ళింది.

తానుపట్టినకుంజేలుకు మాడేకాళ్ళు అనే మనకవికుమార్ గారి మనస్సు అప్పుడప్పుడూ తిప్పుతోవలను పడుతూయుంటుంది. అది

గాక తనతండ్రి వంశంలోనూ ఎంతతాపశ్రమముండడాడో మనమోహన్ కు తెలుసు. అవిధంగా చివరికి ఆ భార్య భర్తలకునుధ్య ఇలాచిన్న చిన్న తగువులు పొందారంటే పెద్దతగువు య్యాయ్.

అప్పుడు రాధ కిరి, వేనా, మోహన్ అప్రయోజకుడు, అననుభవం అనింది. ఆమాటతో మోహన్ రావు బుర్రలోపున్న వట బొంబులు పేలిపోయాయి. "... నేను అప్రయోజకుడనా? ఛీ! భార్యచే అననుభవం ననిపించుకొన్నాక ఇంక బ్రాకికేలాభం? నేను అప్రయోజకుడనో, అప్రయోజకుడనో ఆమెకేంటెచు? కిల్లువుట్ట సంతమాతానీ అదంతా నా అప్రయోజకత్వమేనా? నేనేమైనా నృష్టి కరనా? ఛీ! ఇంతకంటే ఇంకేమిగావాలి అనమానము! లాభంలేదు-నా ఆశలు... ఆశయాలు నెరవేరాలంటే రాధను తక్షణమే విడిచి పెట్ట య్యాలి. విడిచిపెట్టడం ఉప్పుదు.

నామనోభావాలతో ఏకీభవించే లలనామణిని చేరదీస్తే నా ఆశలు పూర్తిగా కొనసాగుతాయ్. నావంశం నిలబడుతుంది.

అప్పుడు రాధకు తెలుస్తుంది నా అప్రయోజకత్వము!

అవును! ఈవనాగరిక తాప్రపంచంలో పురుషుడు స్త్రీవద్ద పూర్తీ అవడం ఎంతవేపు! సిరాబుడ్డిలోపడి చస్తేమేలు. ఛీ! ఇంకనాకు రాధవద్దు. రాధతో సంసారం లాభంలేదు. అదేలా ఏమస్తానాకేం...?

అంటూ వరివరివిధాల జీవితాన్ని చర్చించుకొంటూ వికల మైన మనస్సుతో నిద్రాడేవి ఒడిలో నిద్రపోయాడు మోహన్.

ఇంక రాధదుస్థితి... కాశ్యపాన్ని గురించి వేరేచెప్పాలా?

తలగడ్డాపై తలబచ్చి కన్నీరుచే పూర్తిగా తడిపివేసింది. తన భర్తకు ఇటువంటిబుద్ధి ఉట్టిందేమాయని విచారించింది. తనకు సంతానం పోసాదించని భగవంతుని అనేకవిధాల నిందించింది.

అబ్బ! ఆయన హృదయభావాలతో ఏకీభవించకపోవడంవల్ల

తప్పునాడేనా? ఏదంపతులైనా సంతానం కలుగకపోయినయెడల
 స్త్రీయేనా కాదురాని? స్త్రీ పోవడానికి ఎంతలోకునైపోయింది?
 మట్టిబొమ్మలా ఆపించాలని గాబోలు వారి అభిప్రాయాలు!

సంతానం కలుగనిదంపతులకుండేని అంతా కుత్తిమప్పేమే
 నట! ఈయన నావ్యాధియందే దూర కాగడాలున్నవి వెరకి కనిపె
 ట్టాడుగాబోలు! ఈయనమీదనాకుండే ప్రేమానురాగాలు అభగవంతు
 సకేతేయను—

అవును! ఇకముందునుంచి కుత్తిమప్పేమే పుడుతుంది. దానికి
 కారకురాలను నేనుకాదుగదా!

సంతానం కలుగనిదంపతులు విడిపోవడం మంచికట! ఆహా!
 ఏమిటా ఉదేగ్ధులు! విడిపోయి ఏం చెయ్యాలో మరి? ఏముంది చేయ
 దాన్ని హాయిగా ఇంకో స్త్రీని చేరదీసి స్వగనుఖం అనుభవిస్తారు
 గాబోలు!

అబ్బ! ఆధంగా స్త్రీ కూడా చేయాలట! ఛీ! అలా ఏభారత
 స్త్రీ కూడా చేతులార చేయలేదు. మగవారికంటే జ్ఞానంలేదు. వారి
 కున్నంతధైర్యం స్త్రీకికీ! పురుషుడు ఎంతసేవకార్యాలుచేసినా
 పోవంచం చూస్తూ ఉంటుంది. అదే ఏస్త్రీచేసినా బ్రతికున్నంత
 కాలమూ అంపపుకోత పెడుతుంది.

ఇంక వారిధోరణిబట్టిచూస్తే పరస్మిన్ చేరదీసేటట్లున్నారు!
 అభగవంతుడా? ఇంక నాగలేంకాను! నేనూ పరపురుషుని...
 చా! బ్రతికున్నంతవరకు అలాంటిపనులుచేయలేను— చేయను—!

అంటూ విలపిస్తూ కన్నీరు మున్నీరుగా వరుస్తూ పరుంది;
 పాపం! రాధహృదయం ఎంతక్షోభిస్తుందోగదా!

సంతానం కలుగలేదనే నెపమీద ఆభాగ్యభర్తల్లిద్దరికీ వాదోపవాదాలు తీవ్రంగా పోబలాయ్. మాటలు లేవు— వారిరువురి కాలం గడపటం దుర్భరంగాయింది.

ఆనాడోపవాదాలకుతోడు వారికి స్వచ్ఛంద రోధము వచ్చింది అవిధంగా రోజుకురోజూ ఏడ్చి, జీవితాలను తర్కించుకొంటూ, నిద్ర పోయేవారు—

అంతకుముందే మోహన్ బాబు, తన ఆశయాలతో ప్రీతినిచ్చే ప్రీతి, ఎదురింటిలోనుండే అరుణాదేవి వక్కాతేనని తెలుసుకొన్నాడు. ఇద్దరికీ కొన్నాళ్లు చూపులు కలిశాయి— వారిద్దరూ తమ ఆశయా లను ఒకరితోనొకరు చెప్పుకున్నారు. ఆరాతీ పన్నెండుగంటలకు ఇంటి వెనుకనున్న మామిడితోటలో కలుసుకొందామనీ నిశ్చయించు కొన్నారు—

మోహన్ బాబులో కలిగే కరివర్తనంతా రాధకు తెలుసు— కానీ! తెలిసింది పరస్పరతో పోతానా అన్న ధైర్యంతో యుంది రాధ—

రాతీ పన్నెండు గంటలయింది—రాధ మంచంమీద పరుండి భర్తను తిలకిస్తోంది నిద్రపోతున్న దానిలా నటిస్తూ—

మోహన్ బాబు మెల్లగాలేచి, తలుపులు చప్పుకులేకండా తీసి తోటలోనికి పోయాడు. అంతకుముందే ఎదురింటి అరుణాదేవి తోట లోనికివచ్చి, మోహన్ బాబు కోన ఎదురు చూస్తోంది—మోహన్ బాబు అదుర్దగా ఆమెను కొగలించుకొని ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు—

మోహన్ బాబు ఎక్కడకు వెళున్నాడో చూద్దామని రాధ బాడగా బయలుదేరి తోటవేపున్న గడలోనుంచి ధృశ్యాన్ని తిలకి స్తోంది కిటికీవోంచి—

పండువెన్నెల్లో మోహనబాబు, అరుణాదేవి, త్రాచుసాము లా పెనవైచుకొని ఆ పచ్చటిగడ్డినేలమీద పరుండి, పళ్ళతో గడ్డికున కల్పి కొఱుకుతున్న దృశ్యం స్పష్టంగా రాధ కళ్ళబడింది-వెంటనే ఆమె శరీరం గగుర్పాటు చెందింది-ప్రాణపోతున్నట్లు బాధపడసాగింది రాధ-మెల్లగా వారి మాటలు వినిబడసాగింది-రాధ ఆమాటలు విని దామనే కుమారాలతో చెవులు నిగిసింది, వింటోంది—

“అహా! నీ భర్త కుంభకర్ణుడిలా నిద్రపోతున్నాడా! —”

‘అవును మోహన్! ఆయన ఎందుకూ పనికిరాని ముద్దు అవతారంలే! నేనింత తంటాలుపడినా నానుండి ఆనందాన్ని పొందలేదు-నాకు ఆనందాన్ని ఇవ్వనూలేదు—

అన్ని! ఇన్నాభిరుచిగా నాపూర్తియోగ్యమైన నుభాన్ని...అని వార్యమైన ఆనందాన్ని అనుభవించగలుగుతున్నాను! నిన్ను పొందటం నా అదృష్టమనే చెప్పాలి-మో...హ...న్...!—

అని అంటోంటే ఆమె పెదవులపై మోహన్ పెదవులనుంచి ముద్దులవర్షం కురిపించి తన్మయురాలిగా చేశాడు—

భర్త అలా పరస్త్రితో పోయి సమ్యాటలు ఆడుతోంటే ఆ దృశ్యాన్ని చూడలేక రాధ ఒక్కసారి కళ్ళుమూసుకొంది—

“అహా! మా ఆవిడసాడా ఎందుకూ పనికిరానిదే! ఒక్క విషయంలోకూడా నాతో ఏకీభవించదు-అది వట్టి పశువు—!—

అంటూ ఆమెను ఘట్టిగా కొగలించుకొని పడుకొన్న పోకొని మార్చాడు.

ఇంక రాధ అవస్థ చెప్పాలా! ఏచేయూలో అర్థంగాక అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయింది-కాని! మనస్సు మాత్రం ఆమెను ఊహ ప్రపంచంలోనికి తీసుకొనిపోయి వివిధ విషయాలను చర్చింపజేసింది-భర్త అలాపర స్త్రితో ఆనందాన్ని అనుభవిస్తూంటే, భార్య మాత్రం

ఎందుకలా పరపురుషునితో ఆనందాన్ని అనుభవించకూడదు? ఒక విషయంలో తప్పు అని నిరూపించినపుడు ఆ విషయం స్త్రీపురుషులిద్దరికీ సమానంగానే వర్తించాలిగా! స్త్రీ అంటే అంతచురుకైనగా ఎందుకు చూస్తుంది ప్రేమించం? అంత లోకువా! ఎందుకీ స్వార్థపరత్వము! నా ఇచ్చవచ్చిన రీతిని తప్పుకొన్నాడని ఈ ప్రేమించం ఎందుకు అడ్డుపెట్టుకో చూస్తాగా!—అంటూ రాధ ప్రశ్న పరంపరలలో మునిగిపోయి ఎట్టకేలకు అలా చేతుడంవల్ల తప్పులేదని సత్యయించుకొని ఎదురింటికి బయలుదేరింది—

ఎందుకోమని—???

నిజానికి చెప్పుకోవాలంటే అరుణాదేవి భర్తకూడా మంచి యోవ్వనవంతుడే! అరుణ భర్తపేరు రామం-మంచి ఆస్తిపాస్తులున్నవాడు- కాని! ఆ భార్య భర్త లిద్దరికీకూడా సంతానంవద్దనే వచ్చింది పేచీ-ఇంతవర్షు వారికి సంతానం కలుగలేదు-ఆ కారణంచేత ఒక్కొక్కప్పుడు ఒకళ్ళమీద ఒకరికి అయిష్టత కలుగుతుండేది- కాని మోహనబాబులా పెళ్ళానికి ఏమీ ఉద్బోధన చేయలేదు—

అదీ గాక మోహనబాబు చూసే చూపులకు అరుణాదేవి ముద్దురాలై మనస్సును మోహనమీడి తిప్పింది—

రాధ తిన్నగా రామంవద్దకు వెళ్లి అరిగి లెపించి-అతడు ఖంగారుగా లేచాడు- ఆ లేపినవ్యక్తి తన భార్య అరుణాదేవి యని రామం భ్రమపడ్డాడు-ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే రాధ చేయిపట్టుకొని లేచాడు ఆ వ్యర్థలో ఆనాడు ఏదో క్రొత్త ఆనందం కలిగినందున మరల పరికించిచూసిఅరుణకాదని తెలుసుకొని ఆదుర్దాపడ్డాడు-ప్రక్కనే శయనించి యుండవలసిన అరుణ లేదు-చా.గూనికి ఏమీ తొచింది కాదు-రాధ ఎలా వచ్చింది? అరుణ ఏమై పోయినట్లు? ఇలా ప్రశ్నలు బయలుదేరాయి ఆతనిలో! కాని! అరుణ యని బ్రతువడి ఎలాచేయి పట్టుకొన్నాడోఅలానే ఉండిపోయింది ఆ చేతి బంధము.

అబ్బ! ఆ స్వర్గులో ఎవో మహత్తరమైన శక్తి ఉండి యుంటుంది గదా!

“ఏం—ఇలా వచ్చే రోగి?”—ధైర్యంగా తడబడుతూ రామం ప్రశ్నించాడు రాధ—

“మీ భార్య మిస్సెల్ని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తుందా?”— ఆశ్చర్యంగా తిరిగి అడిగింది రాధ రామాన్ని—

“లేదు—ఈ మధ్యనే మాటా మాటా వచ్చింది మాకిద్దరికీ!— అనుమానించకుండా జవాబిచ్చాడు రామం—

“సంతానం విషయంలోనే కదూ?”—

“అవును.”—మీ కలాలెప్పుడో నీ విషయం!—ఆశ్చర్యంగా ఆమె రామం అడిగాడు రామం రాధా దేవి—

“-----”—రాధ జవాబు ఇవ్వలేదు.

“అయినా అరుణ ఇక్కడ లేదేమిటి?”— లోలోపలనే ప్రశ్నించుకొన్నాడు రామం—

ఎదురుకుంటుంది ఇప్పుడేన్న నా భ...ర్త...చిద్దరు వెళ్ళింది— ఏమిటా సమాధానమిచ్చింది రాధ—

‘అ! నీ భర్తని ప్రేమించింది!—ఆశ్చర్యపోయాడు రామం—

‘అవును రామం! ఆమెకు నామీద అయిష్టత ప్రబలింది. మీ అరుణను ప్రేమించారు...!’—

“నీమీద అయిష్టతకు కారణం?”—

‘కారణం నాకు తెలియదు—రామం...రామం... సినెమాలో...!’—సిగ్గుతో చెప్పలేకపోయింది—

ప్రే...మి...స్తు...న్నావా?— అడిగాడు రామం—

మానంగా చిరునవ్వు నవ్వింది రాధ—

రామం! అరుణను చూపిస్తానురా! మనకు భయం ఎందుకు!

అంటూ రాధ రామం చేయివట్టుకొని తోటలోనికి తీసుకొనిపోయింది-

వచ్చునులేకుండా ఇద్దరూ తోటలోనికి ప్రవేశించారు- మోహనబాబు, అరుణ కూర్చున్న స్థలానికి దగ్గరలోనే రామం రాధకూర్చున్నారు- ఆ రెండు జంటలకి మధ్యగా ఒక గుబురుగా పెరిగిన గులాబీ దొంగ యూపటంపల్ల ఒకరి ఇంకి ఒకరికి తెలిపిందిగాను-

మోహన్ బాబుకు తన భార్య పవయంగురించి లేశమునా చింతలేకుండా, అరుణతో కాలంగడంబంపల్ల ప్రవేశించాన్న మరచి ఆమె తోడొస్తే తలను ఆన్చి పరున్నాడు మగతగా-

రామం రాధతో తాత్కాలికంగా ప్రేమసమ్యాటలలోమునిగి ఆనందం పొందుకున్నప్పటికిని, స్వంతిభార్య అరుణాదేవి పరపురుషుని తో ప్రేమసంబంధం పెంచడం కళాపరమైనది, సామంతుల అహంకారాలు చెబుతాయి! ఆనందంలో రామం ఏమేమిగలకు? రామంకు ఈవృత్తాలన్నీ ఆశ్చర్యంగాను, అర్థవిహీనంగానూ, కనబడింది.

రామంని రాధ తనప్రేమించలో తిరగేలా మార్చివేసింది. వారిద్దరూ ఏవో తీసునివలుకులతో సభామించుకొంటూ, కిలకిలా నవ్వుతూ, ఒకరినొకరి వకళ్లు పడుతూయున్నారు.

వారిద్దరి కిలకిలారవములు మోహన్ బాబుకు అరుణకు వినిపించాయి! ఆ తోటలోనికి అన్యలెవరువచ్చారుచెప్పా యని ఆశ్చర్యపోయారు. ఆస్థలంనుంచి లేచారు.

ఇంకేముంది? ? ?

అరుణ రామంని చూచి స్థంభించిపోయింది. మోహన్ బాబు మాత్రం రాధచేసినవనికి మెచ్చుకొన్నాడు. అరుణ రామాన్ని చూడగానే భయపడిన లేడిపిల్లలా మోహన్ హృదయమీద వ్రాలి పోయి గట్టిగ పెనవైచింది చిన్నపిల్లలా,

ఆవిధంగా అరుణ, మోహన్ కాగిలిలో చేరుతున్న కొలదీ రామం హృదయం కోపాగ్నికి గురిఅయింది.

రాధని వీధింగను, వీధివయంలోనూ అడ్డుచెప్పలేదు గాబట్టి, రాధనిచూసి ఆమెనవ్వేదిగునవ్వలతో తననవ్వును మేళవించి ఆనవ్వు వువ్వులను వెదకల్లాడు మోహనబాబు.

రామం రాధతో ఆనందం అనభవించినప్పటికీ, ఆకోపం . . ఆనందం నిశ్చింతమయిన ముగ్గులలో అరుణను సరికివేయాలన్నంత కోపంవచ్చింది రామానికి.

పురుషులు అపరాధవలనో చేరడానికి తప్పులేదంటూ...స్త్రీలు అలా పరభయములతో చేరలే తప్పులుపడతారు — అ. శేషా?

అంగులోనూ ఇంతవల్ల అరుణప్పిన్ననను అనుమానించని రామం, ఆస్పృహకితనకి అరుణతోనిన్నీతో నుడిపోయిరి. అరుణవేచుచుచుగా చూసాడు ఒక్కచాళి.

“ఏ? ఇలామారినేం ప్రవర్తన?” అడిగాడు తీవ్రంగా—

‘ఇవంతేక . . .!’ ధీమాగా జవాబిచ్చింది అరుణ.

‘ఎందుకు నన్ను పెళ్ళాడవు?’

“ధర్మ అనేచవటం ఉన్నాడని అనిపించుకోడానికి!”

ఈఘర్షణతో రామం షోకతొక్కిన త్రాచులాశేచాడు. వెంటనే అరుణమీదకు సింహంలా ఉరికాడు. బలంకొలగి కొడదా మని చేయిని ఎత్తాడు రామం.

ఇంతవరకు చూసూడకుకొన్న మోహనబాబు, అరుణను రక్షిద్దామని అడ్డు వచ్చాడు. ఆమెకు తగలవలసిన దేవు. మోహన్ గూబామీదకి చాకిరింది అయిదువేళ్ళూ పూరీలులా పొంగాయి. మోహనబాబు కిక్కిరించు తూలిస్తాడు బాధతో,

‘అబ్బ . . .!’ అంటూ బాధగా సూర్యులు శేడుముకొంటూనే నిలిచిపోయిపోయి మోహనబాబు.

ఏమిటో అశ్చర్యంగా గదిలో నాల్గవంకలా పిచ్చివాడిలా చూసాడు. ఏమిటేమిటో లోలోపలనే గొణుగుకొన్నాడు.

“ఏమిటండీ! ఏమయింది . . .? ఎందుకాఖండా?” అంటూ రాధ ఆనుగ్రాహ భరణవద్దకు వచ్చింది.

“ఇంకా ఇప్పుడు కావాలి చావాలి పో! ఆరామంగాడితోనే లేచిపోక ఇక్కడే కొడుకొచ్చావు? ఛీ నీ మోహం చూడకూడదు. ఆ రామాన్నే నమ్మకొని లేచిపో! అంటూ బాబు రాధమీద ఉగ్రమైన పోయాడు.

రాధ నెవ్వరపోయి దాతనిమూలనువని. కళ్ళలో అప్రయత్నంగా నీరు పడింది.

‘రామం ఎవరు? నాకూ అక్కడి ఏమిటి సంబంధం? లేచిపోవడం ఏమిటి? ఎందుకు లేచిపోవడం . . .’ ఇలా అర్థగాక మధనపడింది కొంతసేపు రాధ.

‘ఆ రామంగాడ్ని పేర్చిమించావాలేదా?’ పిడుగులాగ అడిగాడు.

ఎవరు చెప్పారు- ఇంకా దోహం చేస్తావా?’

‘మౌనమే తప్పక ఇటువంటివి చెప్పకూడదు వే! వాడినే పేర్చిమించు. నా అభ్యంతరంలేదు. నేనెక్కడ ఒక్కనిముసం అయినా ఉండను. ఏనాడైతే నీమార్పుని గుర్తించానో అది నాస్వప్నమే ముగియచేసింది. అందుకే మనకి సంతానం కలుగటంలేదు, రామంతో నుఖంగా ఉండు’

అంటూ గబగబా అడుగులు వేసికొంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఎక్కడికి పోదామనో ఆతని ఉద్దేశ్యం?

కొంతసేపి నవ్వాసి అవ్వడుకదా?

కల అని మోహనబాబు అనగానే రాధకు రాత్రివచ్చిన కల జ్ఞాపకానికివచ్చింది. ఆమెకుగూడా ఈ భర్తకువచ్చిన స్వప్నమే వచ్చి యుంటుందని అప్పటికే ధృఢమైనట్టి తెలుసుకొంది.

‘మీరేగా నేర్పారు ఈ పాతల! మీరు మీయిష్టనవచ్చిన అరుగుతో నాకు తెలియకుండా తోటలో కాలం గడిపితే, నేనుమాత్రం

రామంకోయంటే తప్పుచచ్చిందా!" అని మోహనబాబుతో నగర్వంగా, ఆతనివెళ్లిపోయే సమయంలో—

మోహనబాబు ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయాడో తెలియలేదు. నాటి నేటి మోహనబాబు రాలేదు.

సావ ! మోహనబాబువంటి ఆధునికకవిచూస్తూంటే పాతకులు సత్వశోనకుండా యుండరు. అంతేకంటారా?

6

రాధ మోహనకోసం, కాలాబెగపెట్టుకుంది. కానీ! మోహనబాబు ఎక్కడికిపోయాడో ఎవర్కీ తెలియదు— రాధ రానురానుచాలా చిక్కిపోయింది.

మోహన గజనుడివదలి రామచంద్రపురం చేరాడు. అక్కడ కొన్నాళ్ళు ఇతరులతో ఒడవి చివర్కి విజయనగరం చేరాడు. అదిన్నీ చిన్న ఉద్యోగం లభిచేసే, ఎంతఉద్యోగం చేస్తున్నాకట్టుకున్న భార్యని వదిలివచ్చామీకున్న చింతపోయింది. కొన్నాళ్ళు సంసారక్షుణ్ణులు అనుభవించినవాడుగాబట్టి ఆతని శరీరము యౌవన ప్రాప్తిలాచేత వజ్రము కప్పినది— విజయనగరము వేళ్ళవాటికకు ప్రభావించినదన్న విషయము నావన్నుండికి తెలిసిన విషయమే!

సంబంధం ఎలాకలిసిందోగానీ, మనమోహనబాబుకును, మనమంజరికీ వేళ్ళకును సంబంధము కలిసింది— ఆకారణంచేత కొన్నాళ్ళు మోహనబాబుకు భార్యలేకొరత తీరింది— కానీ—?

ఎన్నాళ్ళని ధనమంతాగుమ్మరించి ఆనందాన్ని పొందగలను? అతనినూ పరిస్థితిలో పెద్దజీతగాడు కాదాయెను! పోనీ దబ్బుతగ

లబితకున్నా వేళ్ళలవల్లపొందేది కృత్రిమ ఆనందమని మోహన బాబుకు తెలుసును—

మరి... అవ్యాకానాలి! బువ్యాకానా!... ఏలాగ!

తన భార్యను స్వల్పకారణాలచేత విడిచివచ్చిన మూర్ఖత్వానికి చాలా నొచ్చుకున్నాడు—

తిరిగి రాధవద్దకు వెళితే.. !

ఛా! లోకువై పోయా! అప్పుడు మరింతనీచంగా గుంటుంది పెళ్లానికి! అప్పుడు మరింత అవమానం పొందవలసి గుంటుంది— ఎంత హోటల్ భోజనం తింటున్నా మోహన బాబుకు ఇంటిమీదా భార్యను పోలేడు—

శానేలాగయితే భార్య విడిచివచ్చాకాడో, అలాగే రాధ కూడా వేరే గత్యంతరం చేక రానుండాన్ని కేంద్రీకరించిపోయే యుంటుందని నిశ్చయించుకొన్నాడు— అలాగే లో అరుణను నేను చేదీస్తే బాగుండదూ! అనే ఉద్దేశ్యం తిరిగింది ఆతనకి—

ఈవిధంగా వివిధ దర్శనాలతో వికలమైన మనస్సుతో పిచారిస్తూ యుండేవాడు మోహన బాబు.

ఆనాడు మదనమంజరికి ముత్యాలహారం ఒహుమానంగా తెస్తానని వాగ్దానం ఇచ్చాడు.

వాగ్దానం అప్పటి ఆనందంతోనే, చేసాడేగాని ముత్యాలహారం కొనడానికి అతనికి తానాతు ఎక్కడిది!

అఖరుకి సరిగ్గా అప్పటిపరిస్థితులు కాఫీనీళ్ల కయిరా డబ్బులుండవు— ఎలాబహుమానం అందద్దామనుకొన్నాడోగాని వాగ్దానం మాత్రం చేసాడు నూటకోప్పనని—

నాడు మోహన బాబు భయంతో మదనమంజరి ఇల్లుచేరాడు. తలవ్రు మెల్లగా తట్టాడు. సుమారు ప్రన్నెండు గంటలు అయివుంటుంది

శ్వేతా మంజరి

డి. వీధుల్లో జనసంచారము ఏమీలేదు. కిక్కురాల్లకవళితప్ప మలేధ్వని విసబడటంలేదు!

మెల్లగా మదనమంజరివచ్చి తలుపుతీసింది— మోహనబాబు లోపలకు ప్రవేశించాడు.

‘మోహరి.....! అంటూ మంచంమీద కూర్చొని ఆస్వాదము గా పిలిచాడు మోహన్!

ఎందుకూ? ముత్యాలహారం తిచ్చాడా? అడిగింది మంజరి.

“అరెరె! మరచిపోయానునుమా! విజంగా మడుపువల్ల తేలేదు. రేపు తప్పకుండా తెస్తా! అంటూ తడబడతూ నర్దుకోవాలని చూసాడు—

మంజరిలో మార్పులు వచ్చినట్లు కనిపెట్టాడు మోహన్—

కోపంవచ్చిందా?” అంటూ ఆమెను ప్రక్కలో కూర్చోబెట్టు కోపోయాడు.

మంజరి విడిచించుకొని దూరంగా నిలబడింది మోహం చిట్టిం చుకొంటూ—

‘రేపుయని గొడవమీద వాసుకోవాలా!” తీవ్రంగా అడిగింది

చా! రేపుకప్పుక తెస్తానంటిగా! అంతట్లోకే కోపమేలే ఎలా చెప్పి?...రా...ఇలా!” అంటూ మోహన్ మంజరిని బ్రతిమాలుకో సాగాడు—

మంజరి! నీకు నామీద స్వచ్ఛమైన ప్రేమయ్యుంటు ఇవన్నీకోర నేకోరవు—కొంచెం వెటకారంగా అన్నాడు మోహన్.

“అవును! డబ్బువదలండే డబ్బుకుదరదని తెలీదూ! నానికీ డబ్బేకావాలి. నానిడబ్బుకోసమే ఉనిదవృత్తి సాగిస్తుంది. అంతేగాని ప్రేమలతో నుబందంలేదని తెలుకో!”

“మంజరి! నువ్వెంతో పొరబడుతున్నావు నానిషయంలో! రేపుకప్పుక తెస్తానంటి ఇంకనొకసారి నేనుకూ బాన్సుమేనా!”

“ఛీ! ముందుమంచదిగు ఎన్నాళ్లని మోసం చేయవల్పు కొన్నావు!—

అంటూమంజరి, మోహనబాబు చేయివట్టుకొని టకటక మంచమీదనుంచి ధైర్యంగా లాగివేసింది.

మంజరియొక్క ఈచర్యలకు మోహా ఉక్కిరిచిపోయాడు,
“ఛీ! ఇంకాబుద్ధిలేదూ! ఇంకానిలా డ్డావెందుకూ!” అంటూ కాండ్రింది ఉమ్మసింది.

“అప్రయోజకుడవు’ అని నానికూడా అవగానే ఆతనికిచల్లు కంపనం ఎత్తింది. ఆఖరుకి బోగంనాంచేత కూడా అప్రయోజకుడనని అనిపించుకొన్నానే అనే అవమానంచేత మెల్లగా చేతిచొక్కా కిందకు పోనిచ్చాడు.

ఇంతలో మంజరి అక్కడనుంచి వెళ్లి చక్కడుచేస్తూ తలుపు తీసింది. ఇద్దరుముగ్గురుకాలోలు, బలాధ్యులు పోనిగా తియారైవచ్చాడు ఆనమయంలో. మంజరి వాచేతులను వట్టుకొని ఆహ్వానిస్తోంది. మోహనే ఇదంతా గమనిస్తూనే యుగ్గాడు ఆవేశంతో.

‘వాడేగాలోలు మోహనబాబు! ముత్యాలహారం ఇప్పానని త్రాగిస్తున్నమహాత్ముడు!” అన్నాడు మెటనే అందులోవకడు—

“చూడురాజూ! పొమ్మంటే పోకు డా బలాత్కరిస్తున్నాడు నన్ను వంటరిగచేసి...” అంటూ మంజరి లేచి ఏడుపును తెప్పించు కొని ఆవిజులలో వకడైవరాజు కాగిలిలో చేరింది వెక్కి వెక్కి పడుస్తూ—

ఆవిజులు ఏమనుకొన్నారోగాని వకరి మొహాలు ఏకరుచూసు కొని తిత్తుతూ మోహనబాబుమీదకు ఉరికారు.

మోహనబాబు ఇదికనిపిట్టి తప్పించుకొని తనచేతులనివకర్త వ్యాన్ని (ఆనమయంలో) ఇదేసమయమనిపించి గుప్తంగా లొడ్డుతో

చాదియుంచే తళతళమని మురిసేకట్టి బయటకువీసి, మంజరి గుండ్లలో పొడిచాడు వెంటనే—

“కాబోయ్...? అనేకబూగో మంజరి వేగొరిగిరి.

మోహనబాబు అర్థవశ్యాలతోనే, తలుపు తీసేయుదిగాబట్టి వలాయనం మంత్రం జపించాడు.

విలులు ఒరిగినవంటి తెల్పుకొని పట్టుకొందామని వెతుకలే వరుగెళాడు. అనిధంగా మూడు మోహనబాబు, వెనుక విలులు ఆ అర్థగాదిలో చాలాదూరం పరుగెళాడు. కాని మోహన్ వారికి అందలేదు.

ఈ అలసడికి గస్తీ తిరిగే పోలీసులు కూడా కనిపిస్తే వారుకూడా మోహనబాబును పట్టుకొందామని పరుగెత్తారు.

తనని పోలీసులకూడా వెంటబడినామని మోహన్ కు తెలిసింది. అతని పంచప్పాదాలు నన్నగిలిపోయాయి. ఏమూలచూసింది అద్దం ముగ్గురు పట్టుకొందానికయి చట్టకొని వస్తున్నారు.

అతనికేమీ తోచిందికాదు. ఆయాను ఎక్కడైంది. ఎక్కడైతే తలదాచుకొందామని నలువంకలా చూసాడు. ఎక్కడా దీపం అనేది కనుపించలేదుగాని, ఒకయింట్లో మాత్రం మినుకుమినుకు మంటూ అరిపోవడానికి సిద్ధంగాయున్న చిన్ని ఆయువంవీపం కనబడింది.

వెంటనే అలగి చా అచ్చానికి పరుగులేరాడు. తలుపు దగ్గర దబ్బమని బాదాడు. లోపలకు దూరాడు. లోపలన్నట్టే అలగించక ప్రసాయమని తెల్పుకొని నూడా తలుపు గడిచువేసేసింది.

అతడునులమీద రక్తపుమరకలు కనబడేట్లుగాకి, అతనిక హంతకుడని ఆస్తి గొప్పించింది.

మోహన్ ఆస్తిమూర్తిని పరిశీలించిచూసాడు. ఆమెకూడా తడేకధ్యాన్నితో చూసింది.

ఒక్కసారి ఇద్దరినీ తొలగిస్తేనే అసందభాషాలు రాలినాయి అమాంతంగా “మోహన్...?....రాధా!...” అంటూ ఇద్దరూ కాగలింతున్నారని ఆనందంతో.

ఆ అసందభాషలలో మోహన్ నవ్వులకున్న రక్తపుమరకలు రాఖిలై చీగు గూడా అంటున్నాయి కానీ! ఆమె విషయాన్ని గుర్తించలేదంటే ఆశ్చర్యము ఏముంది!

ఆ అసందభాషలలో తన్మయం చెందుతున్న సమయంలో తలుపులు బద్దలయ్యేటంతటి చిన్నది అయింది బయట.

ఇదను పోలీసులు వచ్చారని తెలుసుకొన్నారు. మోహనబాబుని వెంటనే గుప్తంగా చేసిందిరాధ.

మెల్లగా వెళ్ళి, అప్పుడే నిద్రనుండి లేచినదానిలా కళ్ళనులుపు కొంటూ తలుపులు తీసిందిరాధ.

పోలీసులు ఇంట్లో ప్రవేశించారు. రాధ ఆశ్చర్యపోతున్న దానిలా నటిసింది. వారు ఎవరో ఎక్కడికోనూ జేబరైలుతో నలు దిక్కులా వెతుకుతున్నారు.

“అలా వెతుకుతున్నారెందుకూ! యెవరున్నారెక్కడ?” అడిగిందిరాధ.

“హుతకుడు ఈ ఇంట్లో దూరాడు.” అంటూ నెరకపోలీసు తన కరదీపితో యెదుగాన ఆమెకిరియింపా వెళ్ళాడు.

“ఈమెయే హుతకురాలు. అదుగో రక్తపుమరకలు...” అన్నాడు ఆపోలీసు ఆమెకొద్దగా.

మొగుడే నిరైపోయింది. ఇప్పుడామెకు ఆరక్తపుమరకలు యెలావచ్చాయో అర్థమయింది.

ఏంలాభం?

వాళ్ళు యెలాగైనా ఆమెపై నిందారోపణచేస్తారు. యెలాగైనా ఆ అర్థరాత్రిలో ఇంట్లోంచి తినుకొని పోతారు.

వారిని తప్పించుకొనేడివాయం! ! !

యెన్నోవిధాల బ్రతిమాలింది. వారు వినలేదు. ఇదంతా మూలదా? యున్న మోహనబాబు గుఱ్ఱోనేయున్నాడు.

మోహనబాబుకివిష సుపాస్థితులన్న వతిపోయింది. ఈ ఆపద నుంచి తప్పించమని భగవంతుని ప్రార్థించాడు.

రాధ తాను నిర్దోషినని బ్రతిమాలుకొంటున్నా ఆపోలీసునెధ వలు వినలేదు.

కానీ...!

ఆపోలీసులు ఏమనుకున్నారోగాని మెల్లగా నవ్వుతూ రాధతో ఇలా సంభాషణ మొనలుపెట్టారు.

‘ఇలా చూడండి! మనవంతుని నిన్ను తప్పిస్తాము. మాకేం ఇస్తావో చెప్పండి!’ అని ఒండలో నోడు మీసం మెలికేస్తూ అన్నాడు.

‘మాకేమీవద్దు, వక్రసారి నీలధరామృతాన్ని చనిచూడ నియ్యి-’

అంటూ మరోపోలీసు ఆమెను చేరవోయాడు.

థాట్ మని లెంపకాయకొట్టింది ఆపోలీసురాధ. రాధచేతి యొక్క అయిదువేళ్లూ ఆపోలీసు నవడమీద తొండవించినాయి.

ఆనమయంలో రాధకుకిలిగిన ఆధోఽయుగకు మోహనబాబు ఆశ్చర్యపోయాడు.

అది దైవ్యంకాదు. ఆమె నక వీరననిశ్చేతెచ్చి. అంతమంది యమభటులాయున్న పోలీసులమందు రాధ అలా యెరిరించిందంటే యెంతసాహసంతో చేసిందో చూడండి!

రాధ ఆవిధంగా వారిని అవమానించిందేనని, ఆనెధలు తన్నేమైనా వెంటరిగా యున్నానని బలాశ్కరిస్తారేమో యని భయ పడింది.

దెబ్బతిన్న పోలీసులుగాక, మిగిలినవారు వెంటనే ఆశ్రయమును కోరారు.

“ఇంకా నూనా వేరూ!” అని అంటుండగానే నరకడు రాధపై ఉరికాడు మెట్టలా.

రాధ వీరిబానిసుండి శిష్టించుకోవాలని పెనగులాడుతోంది. బలమున్నంతవఱకు వాళ్ళను గాయపరచింది. రానురాను రాధ యొక్క శిష్టితలు అగమ్యగోచరమయ్యింది.

ఒక్క శ్రీమూర్తి అదమ్యుగో చైత్రంగా పోరాడుతోందంటే ఆమెయొక్క నాహనాన్ని ప్రశంసించనూపించే!

రాధ శరీరంమీద నృహ శక్తిపోయింది, నేలకు పోగింది— అప్పటికిగ్గు ఏ చేతులూ అర్థంగాక దాగొన్న మోహన బాబు లేచాడు. అపోకనులడకు వచ్చాడు.

నారు రాధను చూచి చాలని వంగుతున్నాడు. ఏమరపాటుగా యున్నా కేమో ఒక్క ఒక్క దుగ్ధాదద్ధర్మ మోహన్, నాది ఇనవ శరీరము కాబోలు ఒక్కొక్కటిగా తిగుతుంటున్న మోహన బాబుని గాయపరచి ఆ దోష్టానించి పోయేయగా పోలీసులు.

మోహన బాబు మూలగుతూ రాధపైదలు వచ్చాడు—

“ఏమిటాడీ అపలువరితలు? లేవండి! గొమ్మిరి కావస్తోంది. అప్పుడే...” అంటూ రాధ మోహనబాబుని లేపింది—

మోహన్ ఉలికిపడిలేచాడు, ఎదురుగా రాధ చిరువత్సరం నిలబడియుంది.

ఇంతవఱకు అగిన కదగతా కలలో అని అప్పుడు తెలుసుకొన్నాడు. తనకి తనమీదనే నమ్మకం పోయిపట్టింది.

“రాధ నానన్నులో నిలబడటం ఏమిటి? ఆమెను నన్నునుంధరి అంటూ ప్రేమించటం ఏమిటి? పోని నారాధ. నలభుయందరి

అనుకొంటు ఎందుకు సంతానమువల్లకపోవాలి? అశోకములేక
రాధనిన్ను ప్రేమించకంతలేని గిల్లికజ్జా తెచ్చుకొన్నావా? అదీ గాక
మాణిక్యరీతి వృష్ణనిరోధం వచ్చిందా? ఎదురింటిరాములగోడితో నా
రాణి పికాల్లుకొట్టిందా? అంతటిరో రాధనువదిలిపెట్టి విజయనగరం
చేరానా? ఏమిటి నివయాలు?

గాజమండిమంచి నాశరీరం విజయనగరం చేసిందా? అసలు
ఎక్కి-క్లీలలేదే! ఉరి! తరువాతి విజయనగరంలో మంజుతో నేను
కలవడం, ముత్యాలహారం కోసం కూనీచేయడం జరిగిందా? పోలీ
సులు తీసుకొన్నాను? రాధ రక్షించిందా?

ఏమిటి వింతవిషయాలు! అబ్బ...ఎంట్రోడీ అయినవృష్ణం
రాధని—!

ఇలా పైభావాలన్నీ ఒక్కసారి జరిగిన గాధంతా ఋశ్యలో
తిరిగింది...

తాను వాఙ్మయబోయే నవలకి భలేమయిన స్థాటుకొరికిందని
సంతోషించాడు- వెంటనే ఆనందంతో రాధను పిలిపిపాడేవాడు.

ఆతని అనాటి వింత ఆనందానికి, సంతోషానికి కారణంరాధకు
అర్థంగాలేదు.

“మోహనరావుగారు..! అంటూ కబ్బివర గోవిందయ్య
శ్రీకృష్ణాడు ఏధిలోంది—

లేడిపిల్లలా మోహన కాగిలినుండి రాధగెంతునేసి బయట
పడింది—

“కూర్చోండి వస్తారు- ఇప్పుడే లేచారు” అంటూ అవచ్చిన
కబ్బివరని కూర్చోపెట్టింది.

మోహన్ అప్పటి కప్పుడే కాలకృత్యాలు నెరవేర్చుకొని శ్రీ

కాఫీ కప్పున్న ర పట్టింది, ఓసిగోట్టు ముట్టింది గోవిందయ్యవున్న స్థలం వద్దకువచ్చి దగ్గరకువచ్చి దగ్గరున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

“నమస్కరమండి కవిగారూ—”

“నమస్తే మహాశయా!”

“.....”

“ఇలా వచ్చారేం అదర్దాగా? అడిగాను మోహన్.

“ఇవాళ మెయిలుకు హతాత్తుగా మద్రాసు వెళ్లవలసివచ్చింది చెప్పిపోదామని వచ్చానండి”

“అలాగా! ఎప్పుడు తిరిగి వస్తారు?

“అదే చెబుదామని వచ్చాను— నాఖిలకు తప్పక వచ్చేస్తాను— మనం అనుకొన్న సమయం వరకు పోతా లేమోమని ఒకసారి జ్ఞాపకం చేదామని వచ్చాను.

“అయ్యో! తిరిగిమీరు రావాలిదీనికోసం? మరచిపోనులెండి! మీరువచ్చేటప్పటికి అనుకొన్న అరడజను సమాలువారిని ఇచ్చేస్తాను— అయిదువారినేయున్నాయి— ఇంకొకటి వాగ్గూలి. అరిగ్గి కొన్ని పేజీలు వ్రాశాను— చూస్తారా? అంటూ రాధను పోచాడు.

రాధ అయిదుసలలవారి క్రతులను (మేన్స్క్రిప్టు) తెచ్చింది. అప్పటికా బ్లిషర్ ముఖం కలువలా వికసించింది.

ఇంకానయం! చంద్రబింబంలా అవలలికిముఖా, కాంఠం ఏమిటంకో బ్లిషర్ కు యిలాంటి సమయ వ్యాసానందో అంతా లాశ మేగా! కాగా పోగావ్రానేనాడికి సాతికో పూకో ఇచ్చి కల్లినీరు తుడుస్తాడు. ఏం చెప్పమంటారీ బ్లిషర్ విషయాలు!

ఇప్పుడా పోవంగం అవసరంలెండి.

“మీరు మరచి పోతారనికాదు. కొంచెం బద్ధకస్తుని...! అని నవ్వాడు గోవిందయ్య.

రాధకూడా నవ్వు తప్పిందికాదు.

‘అబ్బే! ఇప్పుడు అలాంటివిలేవురాచి—

‘అంబ, ఒకప్పుడు ఉండున్నమాటగా! కలవుచురి—

వెళ్ళుదురుగానరాచి, రాధా! ఒకప్పుడాని తెచ్చిఇచ్చి—

అన్నాడు రాధతో మోహన్

రాధతెచ్చిన కృత్తికాగి గోవిందయ్య సంతోషంతో ఇద్దరి నమస్కరించి వెలిపోయాడు.

తిరిగి టపీమని రాధనుకొనించుకొని—

‘రాధా! నువ్వు నాస్వప్నమందరివి అయినందుకు నాజన్మకా తరింపజేశావు. నీవల్లనేగాదానా (క్రి)గరర్ అనే నవలకి భలేమైన ప్లాంట్ అయింది. అబ్బ! స్వప్నంలో జరిగిన విధాన నిన్నువదిలిపెట్టి బెల్లిపోగలనా? అన్నాడు ముద్దుకూ మోహన్.

‘ఏమో బాబూ! ఈగరిల్లాటిపిల్లవే ఇంకెవరె నా అభిప్రాయమందరి నవలలో చిక్కినట్లు చిక్కిపోతారేమో!

అబ్బే! అసలు మగవాళ్లను నమ్మకూడదు. అందుకేగా చేప తలో విలపించిందా స్త్రీ!

అందులోనూ మీరంటి కవులను, కళాప్రియులను అనలే నమ్మకూడదు! అంది అతని కాగలిలోంచి అథానిమిలిత సేతా లతో—

“ఎవరి! అలాగా రాధా! ఈసంగతి నీకెవరు చెప్పారు. మాక విత్వంలో స్త్రీని ఎంతైనా పొగుడుతాము.

ఎంత నీచంగా ఆయినా చూస్తాము కదూ.

అర్థమిషంలో తురుముని పట్టలారాధ అతనికాగలిలోంచి తిరిగిపోయింది.

వల్లంకుంటామని మోహన్ బాబు వెంటాడాడు—రాండు తిరిగి చుట్టూ తిప్పింది— ఒకళ్ళకొకరు దొరకలేదు—

“పదవోయ్ పదవోయ్”

పేమికుడా, పదవోయి!

అంటూ ఒకచోట నిలబడికొయిల కంఠలా కావ్యంగా పాడింది రాధ.

‘రాధా! రాధా!’

భుగ దేవలపులగాధా

బాధలు కొరకా— ఆరాధనలు!

‘పకతే, రాదికా—’

‘అంటూ మోహన్—’

ఈ— రాధా—!

‘రాధా—

ఈ— బాధా—’

‘అలాగా—?

‘అవునే—!

‘అయితే సరే—!

“ఊ! ఊ!...

“రాధా! రాధా!

స్వరీ రాధా!”

అంటూ రాధను పట్టుకొన్నాడు మోహన్.

అవిధంగా ఆ ప్రేమైకపుజీలామైకంలో ఎంత సేపున్నారో తెలియదుగాని, వీధి తలుపులు చప్పుడయింది.

ఇద్దరూ ఆదుర్దాగా లేచారు.

“రాధా! ఎప్పుడు వచ్చారో పోయిచూసిరా! వెధవలునమయా.

నీకే వస్తారు’ అంటూ మోహన్ బాబు వినుకొంటూ అన్నాడు.

‘ఒక వేళ మీ స్వప్నంలోని మదనమంజరి వచ్చిందేమో!

“అలాంటి అడదెయ్యకేమన్నా వస్తా లేకా చెప్పివంపెయ్యి!
 “నకలెండి! అంటూ నవ్వుతూచీరనర్దుకొంటూ వెళ్లిందిరాధ.
 ఉత్తరాలండి, అంటూ పొట్టుబట్టోతు రెండు కవర్లు ఇచ్చి
 నలామ్ చేసి వెళ్లిపోయాడు.

అట్టే; ఎవరూలేదు, పోయివచ్చివె. ఇదిగో శ్రుతరాలు! అం
 టూమోహనిబాబుకు రెండుకవర్లు చూసేటప్పటికి అశ్చర్యం వేసింది.
 ఒక్కసారి రాధ మొహంలోకి చూసాడు-

ఏమిటి మోహా! ఒక్కసారి అడిగిందిలేనిదానిలా అకనిచే
 తిలోని కాగితాన్ని చూసి—

“వం—ద—నూ—పాయ—లు!” అంటూకవరులోని వంద
 రూపాయలనోటుని రాధకు అందిచ్చాడు.

ఇదేమిటి! కవర్లోనోటుపెట్టి పంపాడు. అశ్చర్యంగానే పూడే,
 రాధా! అదొక్కటేగాదు, ఉత్తరంకూడాయుంది. చదువుకా
 విను! అంటూ వందరూపాయలనోటుతో వచ్చిన ఉత్తరాన్ని రాధకు
 ఇలా చదివి వినిపించాడు.

“ప్రియమైన—గారికి—

“నమస్తే- మహాశయ్!

ఈనా అల్పబుద్ధితోనూ, అమాయకత్వంతోనూ వ్యాసినలేఖ
 క—నానాహాహాకి క్షమాపణముండే కోరుతూయున్నాను,

ప్రియా, ఈనాగులాచీ శరీరంలోపొంగి బ్రవహించే యావ్వన
 రక్తంలో, చిలికే అమృతంకోసం అనేక ప్రయత్నించి, విసిగి వేసారి
 పోయాయి.

ఏభ్రాచరానికి నాప్రేమామృతం అందివ్వలేదు, అర్హతకూడా
 లేదు!

కాని—

ఏకో మినామన్యకమే నాయావగ్రహ హృదయాః కి మలయ
మారుతాల్లా—జీవితకనుమల్లా—ఆకస్మిందనాయ్. ఆకస్మిందనాయ్.
మహాశయా—ఈనాశరీరాన్ని అన్యక నెహకీ అన్వించడలుచుకో
లేను. ఈనాగులాబీ పూవులోని పరిమళాన్ని ఆహ్వానించి తన్మయం
బొందించ లిగిలవాడు, నాదృక్పథ లో మిర్రోస్కోలేయున్నాడు.

ఎంతిధనమా—

ఎంత యావ్వనము.....

ఎంతిహోదాయుఁ టేమాత్రం ఏలాదం?

ధనమున్నందుకు సర్వోయోగం యందాలికదా?

యోగమున్నందుకు వలపునవ్వలుపూస్తూ, ఆనందపువంట
పండాలికదా?

హోదాయున్నందుకు పరిస్థితులు అనుకూలించాలికదా?

కాదటారా న్యాయా?

ఈనాకోక్కెను ఆగ్రహించినా—అనుగ్రహించినా—ఏం చేసి
నా ఇష్టమే!

కానీ అనుగ్రహించి నన్నానందించనేసి జీవితం తరింపచేయ
మని ఈదీనురాలి కడసారి పార్థన.

లేదా—

పైలోకంలోనైనా పెటాడి కల్పకోకమూనను. దీంతోపంపిన
వ్యల్పబహుమానాన్ని అన్యధాశలంబక స్వీకరిస్తానుగదా!

ఏమంటే కల్పకోండి.

ప్రస్తుతానికి కలవ్—”

ఇట్లు

మిమిధేయురాలు,

శ్రీమతి — — దేవి

[కేరాప్] — — గారు

రాజమండ్రి

శ్రీ మోహనబాబుగారి—

నమస్కారములు— శుభ్రతర్రా వ్రాస్తున్నాము మీకు తెలి
చేయడం అత్యవసరము—

ఇప్పుడే మీచే అశ్శాముగా రచియింపబడి, పాఠశాలలో కానిక
నుకగా అర్పించి పేదలకష్టములను వివరించి, వర్ణించి, చుట్టకు
ను వెల్లడిచేసిన “పే—క——పె—ర్ని—!” అనే నవలను పూ
గాచదివి, మీయొక్క అనివ్యవసాయమైన పాఠశాలకు, ఉద్దేశ్యాలకు
మునస్సు ఒక్కసారి మీమనోవిఘ్నం నంచరించి తన్నయారాలిగా
సింది—

తత్ ఫలితంగా ఈశా వ్రాయవలసివచ్చింది.

మోహనబాబూ! ఈపేరురాలి దీనిలావనలు ఒకింతని నాడు
గొన్ని పోగొట్టాచివు.

నాకిందిచి నామా పరిశీలించివంకన, చేయవలసి అభ్యర్థ
విని, ఎటువంటి పేదరాలినో విశదమవుతుంది.

నా జీవితకాథలోని అమూల్యమైన సమయమును— తర్జిగ
ది, మీ పేర పెట్టినవలన కథాకర్తగా పాఠశాలగా అని
ప్రస్తావి.

నాకుంది చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళ నోళ్ళలో ఎటువంటి అవనింద
వాళ్ళను ప్రోత్సహించు నాకు ఉన్నదేమో నాకు తెలిసే
య్యింది. కోసం నావంటి పేదలట్లను ఉన్నాగా కరుణలేక ఇట్లా
అవనూస్తో పే ఈదీయలు బదులకలరా!

పేదరికంచే పెళ్ళి అవనంతగాతాన పేదపిల్లల నడవరిలోప
ముందని, కులటణి, ఈవిధంగా నానాదుర్భాషలు పలుకుతుందా ఈ
ప్రపంచం- కట్నాలు గుమ్మరించి పెళ్ళిచేయలేని గావంటి పేద మునుకు
యావ్వనము, కనోదాలు, పిలాసాలు, కాలి బగ్గికావలసిందేనా?

మోహనబాబూ! వైయస్ ధర్మచాయని స్కూలుపై న
వరకు చదివి ప్యాంక్షన్లు.

ఇక అక్కనుంచి పెళ్లి అనే నెపనచేత చదువు ఆగిపోయింది.
ఇంతవరకు పెళ్లిలేదు. చెబాకులూలేదు.

స్వార్థపరులైన, సంపాదకులం కావట్టి ప్రకల్పాలు కలుగడమే
గాని, క్రియకువస్తే శూన్యమే!

ఈవిషయము మీపేద పెళ్లి అనేవలయుండు బాగావిమర్శించి
నాన్యాయముని రింజం చేసాడుగాబట్టే పేదపెళ్లిలోని కథానాయిక
నిర్మలజీవితంలోని చీకటిముసుగును వెన్నెలహస్తాంచే వేరుచేసివట్లు
నాజీవికాన్ని మంచిపంథాలోకి తీసుకొనివచ్చి నన్ను తరించేస్తారని
నాఅక—ఇకలేవు!

ఇట్లు మీచరణదాసి [న:] వనమాల—

Co నారాయణమూర్తిగారు

హెడ్ మాస్టరు, ఇన్నీసుపేట,

రాజమండ్రి

అటు ఉత్తరం చదవడం పూర్తిచేశాడు మోహనబాబూ—

మోహనబాబూ తినుపట్టిన 'వణిహరం' అనేమానవల్లికలో
న్యాయదృష్టితో జరిగే అవినీతికార్యాలు నిష్పక్షపాతంగా వివరిస్తు
వ్రాసాడే అతన అ సింహస్వప్నంలా యుంది కొంతమంది రాజ
మండ్రీ నివాసులకు.

అధంగానే ప్రేమకజేవులైన మనకవికుమారు మోహనరాధ
లను, వనమాలాగిరిలను చూసి కొంతమంది కళ్లుకుట్టాయి.

ఇవంతా స్వార్థపూరితమైన లోకం గదండీ!

సాని - సంసారి	రు	1
సాయిబాబా	"	1
నవభారత్ (తేజ) మోడరన్ ఇండియా		1
దేశదాసు (తేజ) సుదినం	"	1 0
కాలేజిగరల్	"	1 0
లేడీ డాక్టర్	"	1 0
రంగూన్ రౌడి	"	1 8
ధరణికోట	"	1
ప్రేమ కుమారి	"	1 0
రేవతి	"	1 4
మేనరికం	"	1 0
డాక్టర్	"	1 0
తెలుగు తల్లి		1 8

వలయువారు:—

య.వె. అప్పలస్వామి అండ్ సన్సు

పల్లిపర్తి :: రాజమండ్రి.

